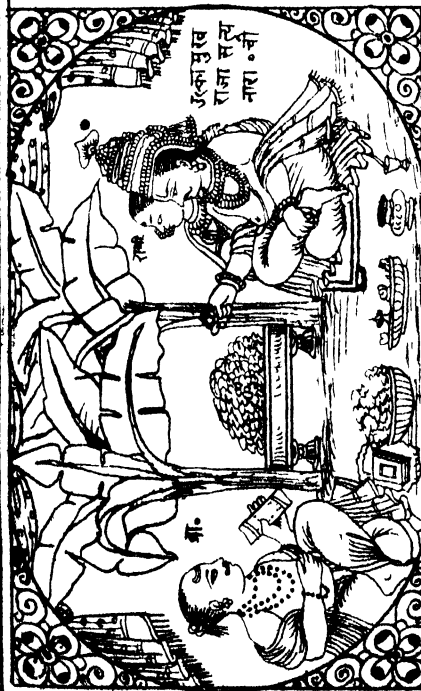
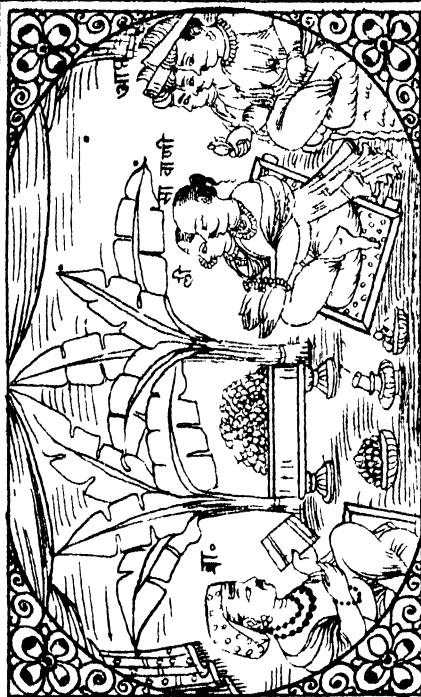
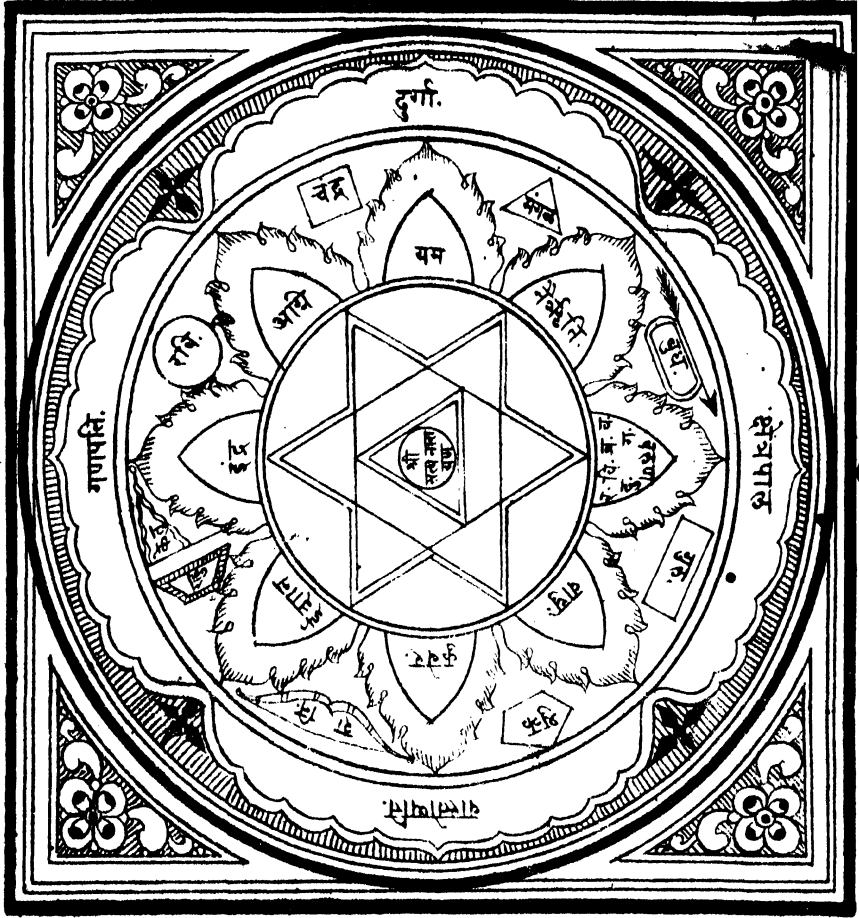

अथ सत्यनारायण पूजासहकथा प्रारंभः

दक्षिण.

पूर्व.

पश्चिम.

उत्तर.

श्रीगणेशायनमः ॥ अथ सत्यनारायणव्रतविधिः ॥ ॥ पौर्णमास्यमावास्यासूर्यसं-
 क्रमणव्यतीपाताष्टमीद्वादशीरविभौमभृगुसूर्यपर्वदिने चन्द्रानुकूल्ये मन उत्साहे ब्राह्म-
 णमुरखोक्तपर्वसु वा सत्यनारायणव्रतं कुर्यात् ॥ तच्चैवम् ॥ तद्दिने प्रातर्नद्यादौ सपत्नी-
 कोयजमानः स्नात्वा ताम्रमयमध्मं जलपूरितकलशं गृहमानी योच्च स्थाने योजयेत् ॥
 तदनन्तरं प्रातराह्निकं निर्वृत्य मनसा धृतमुद्दिश्य संकल्पयेत् ॥ ॥ तद्दिने नक्तभी-
 जनम् ॥ सायंकाले सर्वसामग्रीं कृत्वा तदुत्तरं पत्न्या सह तिलामलककल्कसुगंधै-
 लाभ्यामंगं विलिप्य उष्णोदकेन स्नात्वा षट्पटुङ्कुलादिवस्त्रोपवस्त्रे सर्वालंकारांश्च य-
 धाविभवं धारयेत् ॥ कुंकुमचर्वितोरंगवह्म्याद्यलंकृतपीठोपरि सपत्नीक उपविश्य द्वि-
 राचम्य पवित्रपाणिः प्राणानायम्य कुलदेवतां मातापितरौ समस्तब्राह्मणांश्च नमस्कृत्य
 देशकालोसंकीर्त्य अमुकगोत्रोत्पन्नोऽमुकशर्माऽहं अस्माकं सर्वेषां समस्तदुरितोपशान्ति-
 त्वर्थं अलक्ष्मीपरिहारपूर्वकलक्ष्मीप्राप्त्यादि मनोभिलाषितकामनासिद्धिद्वारा इहाऽमुत्र
 च स कलभोगादिचतुर्विधपुरुषार्थसिद्ध्यर्थमंगीकृत सत्यनारायणव्रतांगत्वेन सम्पा-
 दितसामग्र्यागणेशगौरीवरुणब्रह्मविष्णुरुद्रसूर्यादिनवग्रहेन्द्राद्यष्टलोकपालगणपति

चतुष्टयंदेवतापूजनपूर्वकं श्रीसत्यनारायणप्रीत्यर्थं यथाशक्तियथार्थमितिोपचारद्रव्यैः
 पुरुषसूक्तश्रीसूक्तपुराणोक्तमंत्रैश्च ध्यानावाहनादिषोडशोपचारैः पूजनं तद्गतोक्तकथा
 श्रवणंच करिष्ये ॥ शरीरशुद्ध्यर्थं आसनविध्यादिन्यासांश्च कलशशंखचंद्रार्चनं करि
 ष्ये ॥ निर्धिघ्नतासिद्ध्यर्थं गणपतिपूजनपंचवाक्यैः पुण्याहवाचनं देवतास्थापनंच
 करिष्ये ॥ स्त्रीशूद्रादिः कर्ता चेद्वैदिकमंत्रप्रयोगो न कार्यः ॥ गणपतिंसम्यूज्य ॥ मह्यं
 सकुटुम्बाय महाजं ॥ अथ करिष्यमाणश्रीसत्यनारायणपूजनारव्यस्य कर्मणः पु-
 ण्याहं भवंतो ब्रुवंतु ॥ ॐ पुण्याहं ॥ मह्यं सकुटुं ॥ श्रीसत्यं ख्याय कर्मणे स्वस्ति भ-
 वंतो ब्रुवंतु ॥ आयुष्मते स्वस्ति ॥ मह्यं सकु ॥ कर्मणः ऋद्धिं भवंतो ब्रुवंतु ॥ कर्म
 ऋध्यतां ॥ मह्यं ॥ श्रीरस्त्विति भवंतो ब्रुवंतु ॥ अस्तु श्रीः ॥ कल्याणं भवन्तो ब्रु-
 अस्तु कल्याणम् ॥ आमूरजमत्यां प्रजापते ॥ पुण्याहवाचनफलसमृद्धिरस्त्विति भ-
 वन्तो ॥ पुण्याहवाचनफलसमृद्धिरस्तु ॥ आसनविध्यादिपुरुषसूक्तन्यासंकृत्वा ॐ
 नंपादाभ्यां नमः ॐ मों जानुभ्यां ॐ मं कटिभ्यां ॐ गं नाभ्यै ॐ वंह दयाय ॐ
 ॐ तं बाहुभ्यां ॐ वां कंठाय नमः ॐ सुं मुखाय नमः ॐ दें नेत्राभ्यां ॥ ॐ वां ललाटाय

यनमः ॐ यंमूर्ध्नि० ॐ नमोभगवतेवासुदेवायशिरसेस्वाहा ॥ ॐ नमोनारायणइतिदिग्-
बन्धः ॥ कलशस्य० ॥ शंखादी० ॥ आगमार्थतु० ॥ अपसिन्नः पवित्रोवा० ॥ आत्मानं पूजाद्रव्या-
णिप्रोक्ष्य ॥ देवस्यवामभागेदीपस्थापनपूजनंकुर्यात् ॥ भोदीपब्रह्मरूप० ॥ रंगवह्न्यादिवे-
ष्टितपीठंकुंकुमेनाष्टदलंकृत्वातदुपरिजलपूरितप्रातरानीतकलशंस्थापनंकुर्यात् ॥ तन्ने-
त्थं ॥ ॐ महीद्यौरितिभूमिंप्राथ्यं ॥ ॐ ओषध० इतिपीठोपरि अष्टदलेगोधूमादिससधा-
न्यराशिंकृत्वा ॐ आकलशेषुधावति० इति धान्यराशौकलशंसंस्थाप्य ॥ ॐ इमंमेगंगेइत्यु-
दकं ॥ ॐ गंधद्वाराभितिगन्धं ॐ कांडात्कांडादितिदूर्वा ॥ ॐ अभ्यर्त्थेवोइतिपंचपल्लवान् ॥
ॐ याम्फलिनिर्या इतिफलम् ॥ ॐ सहिरलानीतिपंचरत्नानि ॥ ॐ हिरण्यरूपइ-
तिहिरण्यम् ॥ ॐ युवासुवासाइति कलशं कंठेवस्त्रेणावेष्ट्य अथवा रक्तदोरकंबद्ध्या
॥ ॐ पूर्णादिविइति कलशोपरिशालितंदुलपूरितताम्रमयपूर्णपात्रंनिधाय ॥ तन्मध्ये
कुंकुमाष्टदलंकृत्वा ॥ ॐ तत्पायामीति वरुणमावाह्य ॥ वरुणायनमंडतिनाममंत्रेण
वरुणपूजांकृत्वा ॥ ब्राह्मणानां शालिग्रामशिलापूजनम् ॥ ब्राह्मणेतिरेषां स्वर्णमयल-
क्ष्मीनारायणप्रतिमापूजनंयन्मपूजनंवा ॥ अथपीठदेवता स्थापनम् ॥ ॐ सर्वत्र ॥ मं

डूकायनमः कालाग्निरुद्रायन० आधारशक्त्येन० कूर्मायनमः वराहायनमः अनंताय० सु
 धासिंधुपरिवृतपृथिव्येनमः रत्नद्वीपाय० मणिमंडपायनमः कल्पतरवेनमः वेदिकायै० मं
 चकस्य० तत्पादचतुष्के धर्माय० ज्ञानाय० वैराग्याय० ऐश्वर्याय० गात्रचतुष्के अधर्माय०
 अज्ञानाय० अवैराग्याय० अनेश्वर्याय० मध्ये अनंदकंदाय० संविन्नालाय० सर्वतत्त्वात्मक
 पद्मा० प्रकृतिमयपत्रेभ्योन० विकारमयकेसरेभ्योन० पंचाशद्वर्णबीजाढ्यकर्णिकायै०
 सूर्यमण्डलायन० चंद्रमंडलाय० बन्दिमंडलाय० सखायन० रजसेनमः तमसे० आत्मने०
 अंतरात्मने० परमात्मने० ज्ञानात्मने० मायातत्त्वाय० कलातत्त्वाय० विद्यातत्त्वायनमः
 परतत्त्वाय० इतिसंपूज्य ॥ पीठशक्तिं पूजयेत् ॥ दशदिक्षु प्रागादि क्रमेण ॥ तीव्रा
 येनमः ॥ ज्वालिन्यै० नंदार्येन० भोगदार्येनमः कामरूपिण्यै० उग्रार्यै० तेजोवत्येनमः
 सत्यायै० पद्मवासिन्यै० मध्येपीठशक्त्यै० वामेर्ह्यसर्वशक्तिकमलासनायनमः ॥
 दक्षिणेपराशक्तिरुद्रायनमः अष्टदलमध्यात्पश्चिमे उदक्कसंस्थाः ॥ गणपतयेनमः
 गौर्येनमः वरुणाय० ब्रह्मणेनमः विष्णवे० रुद्रा० अष्टदलसंध्यग्रे बहिः सूर्यायनमः
 चन्द्रमसेनमः भोमायनमः बुधायनमः बृहस्पतयेनमः शक्रायनमः शनैश्चराय०

राहवे० केतवे० अष्टदलेषु इंद्राय० अग्नये० यमाय० निर्ऋतये० वरुणाय० वायवे० सो-
माय० ईशानाय० चतुर्दलेषु गणपतये नमः दुर्गायै० क्षेत्रपालाय० वास्तोष्मते नमः ॥
इति पीठे देवता स्थापनं तत्पूजनं च कृत्वा ॥ मध्ये संपूजित पीठे अष्टशक्ति श्री लक्ष्मी स-
हित सत्यनारायणाय नमः सत्यनारायणं आवाहयामि ॥ अथ ध्यानं ॥ शान्ताकारं भु-
जगद्ग० ॐ ऋतः सत्यं परं ब्र० ॥ ध्यायेत्सत्यं गुणातीतं गुणत्रयसमन्वितं ॥ लोकना-
थं त्रिलोकेशं कोस्तुभाभरणं हरिं ॥ १ ॥ नीलवर्णं पीतवासं श्रीवत्सपदभूषितं ॥ गोविं-
दं गोकुलानंदं ब्रह्माद्यैरपि पूजितं ॥ २ ॥ अंजलीपुष्पगृहीत्वा हृदि स्थं देवं श्वासमार्गेण
पुष्पे आगतं ध्यात्वा ॥ ॐ सहस्रशीर्षि० ॐ हिरण्यवर्णी० आगच्छ देवं देवेश तेजो-
राशे जगत्पते ॥ क्रियमाणं मया पूजां गृहाण स्करसत्तम ॥ १ ॥ श्रीसत्यनारायणं सांगं
सपरिवारं सायुधं सशक्तिकमावाहयामि ॥ इति पुष्पं समर्पयेत् ॥ शालिग्रामशिलायां
नित्यपूज्यमूर्त्या दीवा पूजनं चेत्पूर्वोक्त प्रकारेण नावाहनं ॥ किंतु आवाहनमंत्रैः पुष्पांज-
लि समर्पणमात्रं कार्यम् ॥ ॐ पुरुष एवेदं सर्वं ॥ ॐ तांमभावहजानवेदो० ॥ नानार-
त्नसमायुक्तं कार्तस्वरविभूषितम् ॥ आसनं देवदेवेशाग्नीत्यर्थं प्रतिगृह्यताम् ॥

२ ॥ श्रीसत्यनारायणाय सांगाय सपरिवाराय नमः ॥ आसनं स० ॥ ॐ एतावानस्य म-
हिमा० अश्वपूर्वा० ॥ गंगादिसर्वतीर्थेभ्यो मया प्रार्थनया हृतम् ॥ तोयमेतत्स्वरूपं दर्शयामि ॥
द्यार्थं प्रतिगृह्यताम् ॥ ३ ॥ श्रीसत्यनारायणाय० पाद्यं समर्पयामि ॥ ओम् त्रिपादू-
र्ध्व० ॐ कांसोस्मितां० नमस्ते देवदेवानमस्ते धरणीधर ॥ नमस्ते कमलाकांतगृ-
हाणार्घ्यं नमोस्तुते ॥ ४ ॥ श्रीसत्यना० ॐ तस्माद्द्विराळ० ॐ बंद्रां प्रभासां० ॥ कर्पू-
रवासितंतोयं मंदाकिन्याः समाहृतम् ॥ आचम्य तं जगन्नाथमया दत्तं हि भक्तिः ॥
५ ॥ श्रीसत्य० ॥ आचमनीयं० ॥ ॐ यत्पुरुषेण० ॥ ॐ आदित्यवर्णे० ॥ गंगाचयमुनाचैव
नर्मदाचसरस्यती ॥ तापीपयोष्णीरेवाचताभ्यः स्नानार्थमाहृतं ॥ ६ ॥ श्रीस० मलापकर्ष-
स्नानं स० ॥ आप्यायस्व० श्रीसत्य० पयस्मा० ॥ ॐ दधिक्राव्यो० ॥ श्रीसत्य० दधिस्नानं स०
ॐ घृतं भिमि० श्रीसत्य० ॥ घृतस्नानं० ॥ ॐ मधुवाता० श्रीस० मधुस्नानं० ॐ स्वादुःपवस्व० ॥
श्रीसत्य० शर्करास्नानं० ॐ गंधद्वा० श्रीस० गंधो० ॥ दधिक्षीरं घृतं चैव मधुरं वंडविमिक्षि-
तां ॥ तृत्यर्थं तव देवेश मधुपर्कं ददाम्यहं ॥ ७ ॥ श्रीस० मधुफ० ॥ ॐ कनिकदज्जननुषं प्र० ॥ अ-
भ्यंगार्थं महीपाठैर्लंपुषादिसंभवं ॥ स्रगन्धं द्रव्यसंभिन्नं संगृहाण सुरेश्वर ॥ ८ ॥ श्रीस०

अभ्यंगस्नानं० ॥ अंगोद्वर्तनकं देवकस्तूर्वादिबिमिश्रितम् ॥ लेपनार्थं गृहाणेदं हरिद्राकुंकु-
 मेयुतं ॥ ९ ॥ श्रीसत्य० अंगोद्वर्तनसं० ॥ नानातीर्थादाहृतंच तोयमुष्णं मया कृतम् ॥ स्ना-
 नार्थं च प्रयच्छामि स्त्रीकुरुष्वदयानिधे ॥ १० ॥ श्रीसत्य० उष्णोदकस्नानं समर्पयामि ॥
 ॐ आपो हिष्ठाम० ॥ श्रीसत्य० ॥ द्रुहोदकस्नानं सं० ॥ नाममंत्रेण दशोपचारैः पूजये-
 त् ॥ ततो महाभिषेकं कुर्यात् ॥ स्वर्णघर्मानुवाकेन ॥ पुरुषसूक्तेन अतो देवा इति
 षड्भक्तिभिर्विष्णुसूक्तेः श्रीसूक्तेन चाभिषिंचेत् ॥ ॐ नमोनारायणायेति द्वादशवारं
 तर्पयेत् ॥ ॐ गृहवै प्रतिष्ठासूक्तं० ॥ श्रीसत्यनारायणाय सांगाय सपरिवाराय
 सायुधाय सशक्तिकाय नमः ॥ स्रप्रतिष्ठितमस्तु ॥ ॐ तं यज्ञं० ॐ उपेतु मां० ॥
 तत्सकांचनवर्णमिंपट्टोर्णमृदुलं शक्रम् ॥ युग्मवस्त्रं गृहाणेदं परिधानाय माधव ॥ ११
 ॥ श्रीसत्यनारायणा० वस्त्रयुग्मं० ॥ देव्यै० वस्त्रकंचुकीं ॥ ॐ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतः संभू-
 तं० ॥ ॐ क्षत्वा पिपासा० ॥ ब्रह्मविष्णुमहेशीनिर्मितं ब्रह्मसूत्रकम् ॥ यज्ञोपवीतं तद्वा-
 नात् प्रीयतां कमलापतिः ॥ १२ ॥ श्रीसत्यनारायणा० ॥ यज्ञोपवीतं० ॥ आचमनी-
 यंसं० ॥ ॐ तस्माद्यज्ञात्सर्वहुतभस्त्रः० गंधद्वारादुरा० ॥ गौरोचनंचंदनदेवदारुकरु-

पूरकृष्णागरुनागराणि ॥ कस्तूरिकाकेशरमिश्रितानिययोचितं सत्यमयार्पितानि ॥
 १३ ॥ श्रीस० गंधस० ॥ हरिद्रारंजिता० इत्यादिमंत्रैर्हरिद्रादिवक्ष्यमाणसौभाग्यद्रव्या-
 णितत्तन्मंत्रैर्लक्ष्म्यादिभ्यः समर्पयेत् ॥ हरिद्रां० ॥ कुंकुमंकुमुंकदिव्यं० ॥ कुंकु-
 मंस० ॥ कज्जलं० कंठसूत्रं० ॥ हस्तभूषणम्० ॥ केशभूषणम्० ॥ सीमंतभूषणं०
 ताडपत्रं० ॥ ॐ अहिरिवभोगैः० ॥ श्रीस० ॥ नानापरिमलद्रव्याणि ॥ श्वेततंडुलसंयुक्ता
 न्कुंकुमेनविराजितान् ॥ अक्षतांस्वंगृह्मणेशानारायणनमोस्तुते ॥ १४ ॥ श्रीसत्य० ॥
 अक्षतान्समर्पयामि ॥ ॐ तस्मादन्धा० ॥ ओं मनसः काम० ॥ माल्यादीनि ॥ १५ ॥ जाती
 पुष्पंचकल्हारंकमलंकरधीरकं ॥ केतकंबकुलंचैवनारायणददाम्यहम् ॥ १६ ॥ श्रीस०
 पुष्पाणि० ॥ तुलसीकुंदमंदारपारिजातांबुजैस्तुया ॥ पंचमिश्रं श्रितामालांचैजयन्तीति
 कथ्यते ॥ १७ ॥ श्रीसत्य० ॥ वैजयंतीमालां० कटिसूत्रांगुलीयेचकुंडलमुकुदंतथा ॥
 वनमालांकौस्तुभंचगृहाण पुरुषोत्तम ॥ १८ ॥ श्रीसत्य० ॥ नानालंकारान् ॥ विष्णुस-
 हस्रनामाभिः सहस्रतुलस्यर्पणम् ॥ ॥ अथांगपूजा ॥ सत्यपरब्रह्मर्पणनमः ॥
 पादौ पूजयामि ॥ संकर्षणाय नमः ॥ गुह्येको पू० ॥ कालात्मने नमः जानुनी पू० ॥ विश्वरूपा

य० जंघेपू० ॥ विश्वाय० कटिपू० ॥ पद्मनाभाय० नाभिपू० ॥ परमात्मनेनमः हृदयंपू० ॥ वैकुण्ठ-
 यनमः कंठं पूजयामि ॥ सर्वास्त्रधारिणेनमः बाहूपू० ॥ वाचस्पतयेनमः मुरवंपू० हरयेनमः
 जिह्वां पूजयामि ॥ दामोदरायनमः दंतान्पू० ॥ सहस्राक्षायनमः नेत्रेपू० ॥ केशवायन० ल-
 लाटंपू० ॥ सर्वात्मनेनमः शिरःपू० ॥ श्रीलक्ष्मीसहितसत्यनारायणायनमः ॥ सर्वंगिपूज-
 यामि ॥ अथावरणपूजा ॥ तुलसीकुंकुमाक्षतपुष्पाण्यर्पयेत् ॥ बिन्दुमध्ये श्रीस-
 त्यनारायणायनमः ॥ दक्षिणे श्रीमहालक्ष्म्यै ॥ वामे संकर्षणायनमः ॥ पुरतः गरुडा-
 य० ॥ वामपार्श्वे अक्रूराय० ॥ दक्षिणपार्श्वे उद्धवायनमः ॥ दयाब्धे त्राहि संसारसर्पिन्मां
 शरणागतं ॥ भक्त्या समर्पयेत्तुभ्यं प्रथमावरणार्चनं ॥ १ ॥ अनेन प्रथमावरणपूजनेन भग-
 वान् श्रीसत्यनारायणः प्रीयतां ॥ क्रिकोणेषु पूर्वार्वादि क्रमेण ॥ लक्ष्मीदृषी केशाभ्यां
 गौरीरुद्राभ्यां ० सरस्वती कमलासनाभ्यां ० तद्वाह्यदलेषु सुवर्णायनमः ॥ वृषभाय०
 हंसाय० दयाब्धे त्रा० द्वितीयावरणपूज ० ॥ २ ॥ षट्कोणेषु पूर्वार्वादि क्रमेण ॥ मत्स्यायनमः
 कूर्मा० वराहाय० नारसिंहा० वामनाय० परशुरामायनमः तद्वाह्ये ॥ रामायनमः ॥
 कृष्णायनमः बौद्धायनमः कल्किनेनमः व्यासायनमः पृथिव्येनमः ॥ दयाब्धे त्राहि ॥

नृतीयावरणपू० ॥ ३ ॥ तद्वाह्यवृत्तेषु पूर्वोदिक्रमेण ॥ मित्राय न० सोमाय० अंगारकाय नमः
 बुधाय नमः बृहस्पतये नमः शक्राय० शनैश्वराय० राहवे नमः केतवे नमः ॥ अष्टदलेषु पू-
 र्वोदिक्रमेण ॥ इंद्राय० अश्वये नमः यमाय० निर्रक्तये नमः वरुणाय नमः वायवे नमः ॥
 सोमाय नमः ईशानाय० ॥ तद्वाह्यदलेषु वज्राय नमः शक्तये न० दंडाय नमः खंडाय० पा-
 शाय० अंकुशाय० गदायै० त्रिशूलाय० ॥ दयाब्धे त्राहि० ॥ अनेन चतुर्थावरणपूजनेन ॥ ४ ॥
 वृत्ते केशादिचतुर्विंशतिनामभिः पूर्वोदिक्रमेण ॥ चतुर्दले पूर्वेषु दर्शनाय न० ॥ दक्षिणे
 पान्शुपताय० पश्चिमे शार्ङ्गाय० उत्तरे गदायै नमः ॥ ध्रुवाय० नारदाय० सप्तर्षिभ्यो०
 गंगादि नदीभ्यो० सप्तसागरेभ्यो न० नागिन्यादि सहस्रफणांकितनागाय नमः गंध-
 र्वाद्यप्सरेभ्यो नमः ॥ दयाब्धे त्राहि० ॥ पंचमावरणार्चनं ॥ अनेन पंचमावरणार्चनेन भग-
 वान् श्रीसत्यनारायणः प्रीयतां ॥ ५ ॥ ॐ यत्पुरुषं० ॐ कर्दमेन० वनस्पतिर० श्रीस-
 त्य० धूपं० ॥ ॐ ब्राह्मणोऽस्य० ॐ आपः स्वजंतु० ॥ आज्यं च वर्ति० ॥ श्रीसत्यनाराय०
 दीपं० ॥ ॐ चंद्रमामन० ॐ आर्द्रां मु० रंभाफलं धृतं क्षीरं गोधूमस्य च चूर्णकम् ॥ श-
 कं रायुक्तं नैवेद्यं सपादं भक्ष्यमुत्तमम् ॥ २१ ॥ श्रीसत्यना० नैवेद्यं० ॥ मध्ये पानीयं० ॥ उ-

तरापोशनं० हस्तप्रक्षा० मुरवप्रक्षा० करोद्वर्तनार्थंचंदनं० मुखवासार्थेपूगीफलमि
तितांबूलं० हिरण्यगर्भैतिमहादक्षिणांस० ॥ कूष्मांडं मातुलिंगंचकर्कटीदाडिमीफलं
रंभाफलं नारिकेलं जंबीरं बदरं तथा ॥ २२ ॥ श्रीसत्यनाराय० फलाष्टकं० ॐ नाभ्या
आ० ॐ आर्द्रायः क० यानिकानिच० ॥ २३ ॥ श्रीसत्यना० प्रदक्षिणां समर्पयामि ॥
ॐ सप्तास्यासूनु० ॥ ॐ तामभ्रावह० ॥ नमः सर्वहितार्थाय जगदाधारहेतवे ॥ सा-
ष्टांगोयंप्रणामस्ते प्रयत्नेन मया कृतः ॥ २४ ॥ श्रीसत्य० नमस्कारं० ॥ नीरांजनं गृहाणेदं
घृतदीपविराजितं ॥ स्वप्रकाशप्रकाशात्मन् प्रकाशितदिगंतर ॥ २५ ॥ श्रिये जातः
श्रिय आ० श्रीसत्यनाराय० नीरांजनदीपं० ॥ कर्पूरकं महाराजरंभोद्भूतंच दीपकम् ॥
मंगलार्थमहीपालसंगृहाण जगत्पते ॥ २६ ॥ श्रीसत्य० कर्पूरदीपं० ॥ गृहाण परमेशा
नसरत्ने छत्रचामरे ॥ दर्पणं व्यजनंचैव राजभोगाय यत्नतः ॥ २७ ॥ श्रीसत्य० राजो-
पचारान् ॥ ॐ यज्ञेन यज्ञ० ॐ यः शक्रविः प्रयतो भूत्वा० ॥ विद्याबुद्धिर्धनेश्वर्यपुत्र
पौत्रादिसम्पदः ॥ पुण्यांजलिप्रदानेन देहि मे इप्सितं वरम् ॥ २८ ॥ नमोस्त्वनंताय सह०
श्रीस० मंत्रपुष्पं० ॥ आवाहनं न जानामि न जानामि विसर्जनम् ॥ पूजांचैव न जाना-

मिक्षम्यतांपरमेश्वर ॥ २९ ॥ श्रीसत्य० प्रार्थनां० ॥ यस्यस्मृ० ॥ अनेनकृतपूजने
 नश्रीलक्ष्मीसहितसत्यनारायणः सांगः सपरिवारः प्रीयतां ॥ ॥ अथकथाश्रव-
 णंकार्यम् ॥ कथाश्रवणानंतरं व्यासपूजनं पुस्तकपूजनं ब्रा० सुवासिनीपूजनं च कृ-
 त्यादेवं दशोपचारैः संपूजयेत् ॥ तन्मध्ये महानैवेद्योत्तरं मंगलार्तिकं कृत्यामंत्रपु-
 ष्यांते प्रार्थयेत् ॥ अथ प्रार्थनादशकं ॥ कनकरुचिदुकूलः कुंडलोह्लासिगह्वः शमि
 तभ्रुवनभारः कोपिलीलावतारः ॥ त्रिभुवनसुखकारी शेषशार्ङ्गमुकुन्दः परिकलितर
 मांगो मंगलं नस्तनोतु ॥ ॥ नारायणस्त्वमेवासि सर्वेषां च हृदि स्थितः ॥ प्रेरकः प्रेर्यमा
 णानां त्वया प्रेरितमानसः ॥ १ ॥ त्वदाज्ञां शिरसा धृत्वा भजामि जनपावनं ॥ नानोपा
 सनमार्गाणां भावकृद्भावबोधकः ॥ २ ॥ भावार्थकृद्भावभूतो भवसौख्यप्रदो भव ॥
 त्वन्मायामोहितं विश्वं त्वयैव परिकल्पितं ॥ ३ ॥ त्वदधिष्ठानमात्रेण सैव सर्वार्थकारिणी
 ॥ त्वामेव तां पुरस्कृत्य भजामि धनकाम्यया ॥ ४ ॥ न मे त्वदन्यस्त्रातास्ति त्वदन्यन्नहि
 दैवतं ॥ त्वदन्यं न हि जानामि पालकं पुण्यरूपकं ॥ ५ ॥ यावत्सांसारिको भावस्त्वमेव भ्रा
 वनारमकः ॥ तावत्सिद्धिर्भवेत्साध्या सर्वदा सर्वथा विभो ॥ ६ ॥ पापिनामहमेको

श्र्योदयालूनां त्वमग्रणीः ॥ दयनीयो मदन्योऽस्ति तव कोऽत्र जगत्त्रये ॥ ७ ॥ त्वया चाहं
 सृष्टश्चेन्न वमास्त्वं दयालुता ॥ आमयो वानसृष्टश्चेदोषधस्य वृथो दयः ॥ ८ ॥ पापसं
 धपरिक्रान्तः पापात्मा पापरूपधृक् ॥ त्वदन्यः कोऽत्र पापेभ्यस्त्रातास्ते जगतीतले ॥ ९
 त्वमेव माता च पिता त्वमेव त्वमेव बंधुश्च सख्यत्वं मेव ॥ त्वमेव विद्या द्रविणं त्वमेव त्व-
 मेव सर्वं मम देवदेव ॥ १० ॥ प्रार्थना शतकं चैव मूलाष्टकमथोपि वा ॥ यः पठेच्छृणु-
 यां नित्यं तस्य लक्ष्मीः स्थिरा भवेत् ॥ ११ ॥ आवाहनं न जानामि ॥ १२ ॥ अन्यथा श-
 रणां नास्मि ॥ १३ ॥ गतं पापं गतं दुःखं ॥ १४ ॥ मंत्रहीनं क्रीयाहीनं द्रव्यहीनं सुरेश्व-
 र ॥ यत्सृजितं मया देव परिपूर्णं तदस्तु मे ॥ १५ ॥ विष्वक्सेना दीन्मूजयेत् ॥ अनेन
 अत्र गंधपुष्पधूपदीपैर्नैवेद्यफलतांबूलदक्षिणा प्रदक्षिणा नमस्कारपरिवारदेवता
 पूजनकथाश्रवणारख्येन कर्मणा श्रीलक्ष्मीसहितं श्रीसत्यनारायणदेवता प्रीयताम् ॥
 तत्सद्ब्रह्मार्पणमस्तु ॥ ब्राह्मणेभ्यो महाप्रसादतांबूलदक्षिणां दत्त्वा ॥ तैभ्यः आशिषो
 गृहीत्वा ॥ अद्य पूर्वोच्चैः ॥ श्रीसत्यनारायणव्रतकर्मणः सांगतासि ध्यैर्ध्वं ब्राह्मणसु वासि
 नीसमारोधनं करिष्ये ॥ नारायणगायत्रीं अष्टवारं जपेत् ॥ नारायणाय विद्महे वासुदेवाय धीम-

हि ॥ तन्मोविष्णुः प्रचोदयात् ॥ तीर्थप्रसादं गृणहीयात् ॥ मंत्रः ॥ पादोदकं सत्यदेवन-
 रोयः पिबतेतव ॥ तस्यांतर्गतजंपापं नश्यते नात्र संशयः ॥ १ ॥ नारायणप्रसादं तु गृही-
 त्या भक्तिभावतः ॥ सर्वान्कामानवाप्नोति प्रेत्य सायुज्यमाप्नुयात् ॥ २ ॥ प्रसादं भक्ष-
 येत् ॥ बांधवैः सह सहस्रं ह्युक्तो भुंजीतरात्रो जागरणं कुर्यात् ॥ देवसन्निधौ वैदघोषं हरि-
 कीर्तनं कुर्यात् ॥ नाना नृत्यवाद्यादियुक्तभजनं कृत्वा ॥ प्रातर्ब्राह्मे मुहूर्ते चोत्थाय नि-
 त्यकर्मनिन्तरमुत्तरपूजां कृत्वा ॥ ॐ सहस्रशीर्षं देवं इति वैदिकमंत्रं पठेत् ॥ नाराय-
 णगायत्रीं दशवारं जपेत् ॥ शंखचक्रगदापद्मश्चीवत्सवेणुकोस्तुभं वनमालादिमुद्राः
 प्रदश्ये उपसहारमुद्रया पुष्पप्रसादं गृणहीयात् ॥ यथेप्सितं प्रार्थयेत् ॥ ततः उत्तिष्ठ
 ब्रह्मण० यांतु देवगणाः सर्वे ॥ शालग्रामशिलां स्वस्थाने स्थापयेत् ॥ आचार्यं यथा
 शक्त्या वस्त्राभरणादिना पूजयेत् ॥ आचार्याय पूजापीठं सदक्षिणं गांच दद्यात् ॥
 विष्णुं स्मरेत् ॥ ॥ इति सत्यनारायणव्रतविधिः समाप्तः ॥ श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥

શ્રીગણેશાયનમઃ ॥ વ્યાસઽવાચ ॥ એકદા નૈમિષારણ્યે ઋષયઃ શીનકાદ-
 યઃ ॥ પમ્રહ્નુર્મુનયઃ સર્વે સૂતં પૌરાણિકં રવલુ ॥ ૧ ॥ ટીકા- અયોધ્યાની સમીપે
 નિમિશારણ્યમાં રહેનારા અન્નેભેનારા શીનકઽન્નાદી રૂપીયો સંપુર્ણ પુરાણો ભ-
 ગનારા સૂતનામના પુરાણીને નિશ્ચયનો પ્રશ્ન કરતા થયા ॥ ૧ ॥ વ્રતેન તપસા કિં
 વા પ્રાપ્યતૈવાં છિતં ફલં ॥ તંત્સર્વં શ્રોતુમિચ્છામઃ કથયસ્વ મહામુને ॥ ૨ ॥
 ટીકા- કેહ મહામુને ? હીયું વ્રત અથવા તપ કર્યાથી વાંછીત ફલ પ્રાપ્ત થાય છે તે અથ-
 વા કર્વા અમે ઈછા કરીએ છીએ માટે આપ અમને કથન કરો ॥ ૨ ॥ સૂતઽવાચ
 ॥ નારદેનૈવ સંપૃષ્ઠો ભગવાન્કમલાપતિઃ ॥ સુરર્ષયેયથૈવાહતચ્છૃણુધ્વં
 સમાહિતાઃ ॥ ૩ ॥ ટીકા- એવો પ્રશ્ન અથવા કરીને સૂતજી કેહે છે એઈ કાળે
 વિશે દેવર્ષી નારદજીને શ્રીકૃષ્ણજીને વૈકુંઠમાં એવો જ પ્રશ્ન કર્યો હતો તેમાં જી
 દૃષ્ટા ભગવાને હિતર આપ્યો તેજ હું તમને કહું છું તે તમો સાવધાન થઈને સાંભળો
 ॥ ૩ ॥ એકદાનારદોયોગી પરાનુગ્રહકાંક્ષયા ॥ પર્યટન્વિધિધાનલોકાન-
 મર્ત્યલોકમુપાગતઃ ॥ ૪ ॥ ટીકા- આ પ્રશ્ન શ્રી ભગવાનને કરતા પેંહલા શ્રીનારદ-

८० इधी अेड वंजत मनुष्य लोडमां पारडाडोपर दृपा करवीजा हेतुथी आख्या ॥ ४ ॥
 ततो दृष्ट्वा जनान् सर्वान् नानाक्लेशसमन्विताम् ॥ नानायोगिनिसमुत्पन्नान्
 क्लिश्यमानान् स्वकर्मभिः ॥ ५ ॥ टीका - अनेते पछी मनुष्य लोडमांना अनेड
 भाएस्मो नाना प्रकारना इतेश अनेड योनीमां ननन आदि घणामेकारना दुःजे
 लोगवेछे. अनेपोताना उर्मेडरीने इतेश पांमेछे अेवुंनेछेने एपा केनोपायेनेचे
 तेषां दुःखनाशो भवेद्भुवं ॥ इति संचित्य मनसा विष्णुलोकं गतस्तदा ॥
 ६ ॥ टीका - डीयोडोपाये डर्याथी आ सर्व मनुष्यनां दुःज इतेशादुरथाथ अेवो
 विचार मनमां लावी नारद इधी अनेड प्रकारेना सर्व लोडमांथी इरता इरता विष्णु
 लोडमांगथा ॥ ६ ॥ तत्र नारायणं देवं शक्रं कुवर्णं चतुर्भुजं ॥ शंखचक्रगदाप
 द्मवनमालाविभूषितम् ॥ ७ ॥ टीका - चेंडुंमां नारद ल गथा अने त्यांशु इव
 वर्णयितुर्भुव अने दरेड हातमां राज, यक्र, गहा पदम धारण करेलाछे. पग सुधी
 लटडनारी अने सोला आपनारी वलभाला डठमांछे. ॥ ७ ॥ दृष्ट्वा तं देवं देवेशं स्तो-
 तुं समुपचक्रमे ॥ नारद उवाच ॥ ॥ नमो वाडमनसा तीतरूपायानंत

शक्तये ॥ ८ ॥ टीका ॥ - जेवा सर्वोत्तम श्रीनारायणदेव (लगवान) ने जेठनर
 द इधीजे तेमनी स्तुती बंधना करवासाई आरंभ कर्ये नारद लंकहेछे वाणी रजने म
 न जेथी पण अतीत जेवा अनंत शक्ती इपेने नमस्कार करेछु ॥ ८ ॥ आदि मध्या
 तहीनायनिर्गुणायगुणात्मने ॥ सर्वेषामादिभूताय भक्तानामार्तिना-
 शिने ॥ ९ ॥ टीका - तमो आदि मध्य अने अंत्य आत्रेण वगर निरगुण छता लड
 तोनी पीडा भराडवाने सगुण थवाने आप सर्वथी पहता छे. अने लक्तेना दुःख हू
 र करे छे ना ॥ श्रुत्यास्तोत्रंततो विष्णु नारदं प्रत्यभाषत ॥ श्रीभगवानुवा
 च ॥ किमर्थमागतोसि त्वं किं ते मनसि यतते ॥ १० ॥ टीका - आप्रमाणे
 नारद लंक जे डरेली स्तुती सांत्वनीने श्रीलगवान विष्णु नारद लंक जे डरेछे. हुनारद
 लंक इधी तमो शोहेतु मनमां राणी अहिं आख्या छे ॥ १० ॥ कथयस्व महाभाग त
 त्सर्वं कथयामिते ॥ ॥ नारद उवाच ॥ ॥ मर्त्यलोकैजनाः सर्वे नानाकु-
 शासमन्विताः ॥ नाना योनिसमुत्पन्नाः पच्यंते पापकर्मभिः ॥ ११ ॥ टीका
 तभारा मनमां छे डाई हेतु होयते मने डहो तेने उचित रहत मने डहीश. जेवुं श्री लगवान

નું વાઙ્મય સાંભળી નારદલ્લ રૂપી હે હે હે પ્રભો મનુષ્યલોકમાં સર્વત્તન અનેક કલેરાય
 કીચુક્ત એવા અનેક યોનીમાં ઊત્પન્ન થઈને પાપકર્મથી રથી પથી રહેલા છે ॥૧૧॥
 તત્કથં શમયેન્નાથ લઘૂપાયેન તદ્વદ ॥ શ્રોતુમિચ્છામિ તત્સર્વકૃપાસ્તિય-
 દિતેમયિ ॥૧૨॥ ટીકા- માટે તે જ્ઞાનોના ડુઝ, હે પ્રભો નેકાઈ સેહેલ સાન ઊ-
 પાયથઈ એ ડુઝની શાંતી થાય એવો ઈલાલ આપની કૃપા મારા ઊપર હોયતો
 આપની પાસેથી શ્રવણ કરવાની હું ઈચ્છા રાખું છું ॥૧૨॥ ॥શ્રીભગવાનુવાચ॥
 સાધુપૃષ્ઠં ત્વયા વર્ત્સલોકાનુગ્રહકાંક્ષયા ॥ ચરકૃત્વા મુચ્યતે મોહાતચ્છુ-
 ગુબ્ધવદામિતે ॥૧૩॥ ટીકા- એવું નારદલ્લ રૂપીનું ભાષણ સાંભળી શ્રીભગવાન
 કેહે છે. હે પુત્ર નારદલ્લ તમે ઘણીલ સારીવાત મને પુછી. લોકો ઊપર કૃપા કરવી એવી
 તમારી ઈચ્છા છે તો ને વ્રતકથાથી તમો એકેકેલા જંધા પીડારૂપી મોહમાંથી તે લોકો
 મુક્ત થશે. એવો ઊપાય કહું છું તે સાંભળો ॥૧૩॥ વ્રતમસ્તિ મહત્પુણ્યં સ્વર્ગમ-
 ત્યેં ચ દુર્લભં ॥ તવ સ્નેહાન્મયા વર્ત્સ પ્રકાશઃ ક્રિયતે ઽધુના ॥૧૪॥ ટીકા ॥
 હે પુત્ર ધણુ પુણ્ય આપવાનું મનુષ્યલોકમાં જન્મે સ્વર્ગમાં પણ દુર્લભ એવું વ્રત છે તે તમારી

साधे स्नेहभाव होवाथीं ह्मणा ऊहुंछु ॥१४॥ सत्यनारायणस्यैवंव्रतंसम्यग्वि
 धानतः॥ कृत्वासद्यःसुरवंभुक्कापरत्रेमोक्षमामुयात् ॥१५॥ टीका ॥ स-
 त्यनारायणदेवतुं व्रतछित्तममगरेअनेविधीयुक्तध्याथींमाणस तत्फलसुजपाम्
 शोअनेदेहछुट्या पछीपणपरलोडमांमोक्षगतीपामशे ॥१५॥ तच्छ्रुत्वा भगव
 द्वाक्यंनारदोमुनिरब्रवीत् ॥ नारदउवाच ॥ ॥ किंफलंकिंविधानंचकृतं
 केनैवतद्रुतम् ॥१६॥ टीका - आमकारनुं ईश्वरनुं वाड्य सांलणीने नारदल्ल
 इधीपुछेछेडे तेव्रत ध्याथी शुंइण यशे ? अने तेनुं विधान डेवुं अने पूरे आव्रत डो-
 एं डरेनुं ॥१५॥ तरसर्वविस्तराद्ब्रूहिकदाकार्यंहित द्रुतम् ॥ ॥ श्रीभगवा
 नुवाच ॥ ॥ दुःखशोकादिशमनंधनधान्यप्रवर्द्धनम् ॥१७॥ टीका-
 विगेरे सविस्तर ब्रूडिडत अने ते व्रतध्यारे डरबु तंऊहा अेवो नारदल्लनो इरीथीम-
 न्न सांलणीने श्रीभगवान् डेहेछे हे नारदल्ल आ सत्यनारायणव्रत दुःजरशेड विगे
 रेनेमराडवावाणुं अने धनधान्यने वधारवावाणुं अेवुं धलुल्लछित्तम इण आपिवाचा-
 नुंछे ॥१७॥ सोभाग्यसंततिकरं सर्वत्रविजयप्रदम् ॥ यस्मिन्कस्मिन्दिनेम

त्वोभक्तिश्चन्द्रासमन्वितः ॥ १८ ॥ टीका - जाग्रत स्थिर्योने संतति रजने सो-
 ल्माग्यनी प्राम्नी डरवावायुं जेवुं छे तेमन् पुद्गलेनेपरा सरचे वित्तय आपवावायुं जेवुं
 गमे ते दीवसे पुर्ण अर्द्धाथी ॥ १८ ॥ सत्यनारायणं देवं यजेच्चैव निशामुखे ॥ ब्रा-
 ह्मणेर्बान्धवैश्चैव सहितो धर्मतत्परः ॥ १९ ॥ टीका - अयाशीरहीने सत्यनाराय-
 ण एवैव्नी सायंडालनी वोजते आत्मरा जने पोताना सगावाहाता छष्ट मित्रने जोलावी
 पुत्तन डरवुं ॥ १८ ॥ नैवेद्यं भक्तितो दद्यात्सपादं भक्ष्यमुत्तमम् ॥ रंभाफलं धृतं
 क्षीरं गोधूमस्य च चूर्णकं ॥ २० ॥ टीका - आपुत्तनमानैवे दमा घडिनो रवो पांथ्य
 तुथं शि लेछे तेमां डे जा धी, ज्मांडनाजी सारो शीरो डरीने अपरा डरवो ॥ १९ ॥
 अभावे शालिचूर्णं वा शर्करा च गुडं तथा ॥ सपादं सर्वमक्ष्याणि चैकीकृत्य
 निवेदयेत् ॥ २१ ॥ टीका - पुत्तन डरनारं घडिनो रवो नमले तोम्यो जानो सोरले-
 वो ज्मांड न होय तो गोण देवा परा जधीन ए सो स्तरजी जे रले पांथ्य यतु थं शि लेवी
 ॥ २१ ॥ विप्राय दक्षिणां दद्यात्कर्त्तव्यं तु त्वाजनेः सह ॥ ततश्च बंधुभिः सान्दीविमां
 श्वप्रतिभोजयेत् ॥ २२ ॥ टीका - पृष्ठी पोतानी राक्ती प्रमाणे दक्ष एण आम्हणे

ने ज्ञापिषी अने श्री सत्यनारायणव्रत इथा पोतांना सगांवाहाता छिष्टमित्र साथे अबरा
 इरधी. ते पछी पोतांना सगांवाहलां छिष्टमित्रतथा ज्वाल्मणोसाथे खोलन इरवुं ॥ २२ ॥
 सपादंभक्षयेद्भक्त्या नृत्यगीतादिकंचरेत् ॥ ततश्च स्वगृहंगच्छेत्सत्यना-
 रायणं स्मरन् ॥ २३ ॥ टीका - अने लक्कीजे इरी श्रीसत्यनारायण आगण नृत्य त
 था गायन इरवुं अवेरीरीते नदिना तीर छापर स्मथवा देवालयभां अवेवुं व्रत करीने श्रीस
 त्यनारायण लगवानंतुं स्मरण इरते इरते पोतांनांगे हे न्वुं ॥ २३ ॥ एवं कृते मनुष्या
 णां वांछा सिद्धिर्भवेद्भुवं ॥ विशेषतः कलियुगे लघूपायोस्ति भूतले ॥ २४
 ॥ टीका - अतारीते आग्रत लक्कीथीने माएस इररी तेनी मनडाभना सिद्ध थरी
 अनाधपुंडरीने कवीयुगभां अने इतरने पीडा थकी ने पीडीत अवेवा लोकोने असे हे त्या
 छिपायथी अनामोटा दुःजमांथी मुक्त थवा सा देवाणेन ननाहानी अा मनुष्य लोकां
 छिलान्छे ॥ २४ ॥ इति श्रीस्कंदपुराणैरेवास्वंदे सत्यनारायण कथायां प्रथमोऽध्या-
 यः ॥ १ ॥ सूत उवाच ॥ ॥ अथान्यत्संप्रवक्ष्यामि कृतं येन पुराद्विज ॥ क
 श्चित्काशीपुरे रम्ये ह्यासीद्विप्रोऽतिनिर्धनः ॥ १ ॥ ॥ टीका - सुतल्लंडे

देहे.जीबुं.जेक उंहुंछुं डे.जाव्रत.पुर्वे.रमणीय.जेवा.डारी.क्षेत्र.ने.विशे.रेह.नारो.घ.ए.ए.
 ल.खे.क.ज्वा.ह्म.ए.ह.तो.॥१॥क्षु.तु.इ.भ्यां.व्या.कु.लो.भू.त्वानि.त्यं.ब.भ्राम.भू.त.ले.॥दुः
 श्वितं.ब्रा.ह्म.णं.दृ.ष्ट्वा.भगवान्.ब्रा.ह्म.ण.प्रियः.॥२॥टीका-ते.द.र.ो.न.बु.जे.ज.ने.तर.शे.
 पी.डा.अ.ने.लो.आ.इ.त.व्या.डु.न.थ.ई.डारी.क्षेत्र.मां.इ.रे.॥अ.ने.अ.त्यं.त.दुः.जी.त.ज्वा.ह्म.ए.ने.ज्वा.
 ह्म.ए.न.नं.प्री.य.अ.ने.वा.ने.श्री.लिंग.वा.न.अ.ने.म.ए.ते.ने.ने.यो.॥२॥वृ.द्ध.ब्रा.ह्म.ण.रू.प.स्तं.प
 र.च्छ.हि.ज.मा.द.रा.त्.॥कि.म.र्थे.भ्र.म.से.वि.प्र.म.ही.नि.त्यं.सु.दुः.स्वितः.॥३॥टी.
 का-अ.ने.पो.ता.नुं.इ.प.ज.द.ह.सी.घ.र.डा.ज्वा.ह्म.ए.नुं.इ.प.वे.ई.अ.द.री.द्री.ज्वा.ह्म.ए.ने.पु.छे.छे.
 डे.हे.ज्वा.ह्म.ए.अ.त्यं.त.दुः.जी.त.अ.ने.वो.ते.तुं.आ.पृ.थ्वी.णि.प.र.शा.सा.दि.उ.रे.छा.॥३॥त.र.सं.र्व.श्री.
 तु.मि.च्छा.मि.क.थ्य.तां.हि.ज.स.त्त.म.॥ब्रा.ह्म.ण.उ.वा.च.॥ब्रा.ह्म.णो.इ.ति.द.रि.द्रो.इ.हं
 भिक्षार्थे.वै.भ्र.मे.म.ही.मू.॥४॥टीका-आ.ता.इ.व्र.तां.त.सा.भ.ण.वा.हु.ई.छा.इ.छुं.मा.
 दे.हे.ज्वा.ह्म.ए.अ.श्रे.ष्ठ.भ.ने.इ.हे.त्या.रे.ते.द.री.द्री.ज्वा.ह्म.ए.ं.इ.हे.छे.हुं.ग.री.ज.ज्वा.ह्म.ए.अ.त्यं.
 त.द.री.द्री.छुं.ते.थी.लि.क्ष्मा.भा.ग.वा.स्मा.इ.पृ.थ्वी.णि.प.र.इ.ई.छुं.॥४॥उ.पा.यं.य.दि.ज्वा.ना.
 सि.कृ.प.या.क.थ.य.प्र.भो.॥वृ.द्ध.ब्रा.ह्म.ण.उ.वा.च.॥स.त्य.ना.रा.य.णो.वि.ष्णु.र्वो

च्छितार्थफलप्रदः ॥ ५ ॥ टीका - हे प्रमोक्षगवान् ज्ञेमाई हरिन्दूरथाय स्नेहो
 डांछं छिदाब्ज आपन्न एता होतो ते दृषा करीने मने उहो. स्नेबुं हरिद्री ज्ञाह्म एनुं ला
 षा सांलजी धरडो ज्ञाह्म एउं हे छे हे ज्ञाह्म ए सत्यनाराय एनामना विष्णु देव छे
 लुं दृण्डलीयुगने विशे पूबन ड्यार्थ डी आपनारा जेवा मत्यक्ष छे ॥ ५ ॥ तस्य
 त्वंपूजनं विप्रकुरुष्व व्रतमुत्तमं ॥ यत्कृत्वा सर्वदुःखेभ्यो मुक्तो भवति मा
 नवः ॥ ६ ॥ टीका - श्री सत्यनाराय एउं हे छे हे ज्ञाह्म एनुं ज्ञे सत्य देव नुं व्रत ज्ञे
 पुबन सारीरी ते उरुडे ने ड्यार्थ डी मा ए स सर्व दुःख थी मुक्त थाय छे ॥ ६ ॥ वि-
 धानं च व्रतस्यापि विप्राया भाष्ययत्नतः ॥ सत्यनारायणो वृद्धस्तत्रैवात
 रधीयत ॥ ७ ॥ टीका - पछी दरिद्री ज्ञाह्म एने इपज दलनारा धरडा ज्ञाह्म ए
 व्रतनुं सर्व विधान उहंथुं ज्ञेने पो ते अंतरधान यथा ॥ ७ ॥ तद्व्रतं संकरिष्यामिय
 दुक्तं ब्राह्मणेन वै ॥ इति संचित्य विप्रो सो रात्रौ निद्रानलब्धवान् ॥ ८ ॥
 टीका ॥ ॥ ज्ञे धरडा ज्ञाह्म एउं हे छे व्रतहुं उधारे करीरा ज्ञे वी छि लं हा थी ज्ञे हरि
 द्री ज्ञाह्म एने ते वज्रत थी ते ज्ञाजी रात्र मां जे घ ज्ञा वी नही ॥ ८ ॥ ततः प्रा-

तस्समुत्थाय सत्यनारायणं व्रतम् ॥ करिष्ये इति संकल्प्य भिक्षार्थं म
 गमद्विजः ॥ ९ ॥ टीका - पछी जीने दिवसे सूर्य णि दय थया पछी दरिद्री ज्वाल्हा
 ऐ हु ज्वाल्हा सत्यनारायणं व्रत करीश से वो संकल्प करीने ते हु मे शना रिचाल मुन्नज
 लिक्षा भांगवा साई गयो ॥ ८ ॥ तस्मिन्नेव दिने विप्रः प्रचुरं द्रव्यमाप्तवान्
 ॥ तेनैव बंधुभिस्सां दू सत्यस्य व्रतमाचरत् ॥ १० ॥ टीका - ते दिवसे हु
 मे शना इत्ती ज्ने ज्वाल्हा ऐने धलुं दव्य भण्यु ते भणतां चारु तेन दिवसे जे दरिद्री
 ज्वाल्हा ऐ पोताना सगा संजं धी छि मित्र विगेरेने जो लावी ते सार्थ श्री सत्यनारा-
 यणं व्रत कर्यु ॥ १० ॥ सर्वदुःखविनिर्मुक्तः सर्वसंपत्समन्वितः ॥ बभूव स
 द्विजभेष्टो व्रतस्यास्य प्रभावतः ॥ ११ ॥ टीका - जे ज्वाल्हा ऐ पूर्ण लक्की थी
 श्री सत्यनारायण देवनु व्रत तथा पुन्न कर्या थी थो डाल वणत भां दरिद्रि ज्वाल्हा ऐ
 दुःख च डी मुकुत्त थ छिने खगणित संपत्ति नो भाले इ थयो जे वो ज्वा सत्य देवनां व्र
 त तथा पुन्न नो ज्वा डली युगने बिशे तात्काति इ अनुभव थयो तथा थरो जे रहुं जे
 स्वर्ग ज्वा एवानुं सामर्थ्य ज्वा श्री सत्य देवनां व्रत भां छे ॥ ११ ॥ ततः प्रभृतिकाल च

मासिमासिव्रतंकृतं ॥ एवंनारायणस्येदं व्रतं कृत्वा द्विजोत्तमः ॥ १२ ॥
 टीका - जेवुं न्गणीनें जे ब्राह्मण ६२ जे उमहीनाभां ज्मावनारी पर्वणीने धीवसे व्रत
 अनेपुन्न श्रीसत्यनारायणदेवनी उरवो जेने पुण्यथी जे ब्राह्मण सर्वपापथी निमु-
 क्त थछीने अत्यंत दुर्लभ ले भोक्षपह ते विशेष थो ॥ १२ ॥ सर्वपापविनिमुक्तो दु-
 र्लभ मोक्षमाप्तवान् ॥ व्रतमस्य यदा विप्राः पृथिव्यां संकरिष्यति ॥ १३ ॥
 टीका - बेवजते श्रीसत्यदेवनुं व्रत तथापुल्लन ब्राह्मण पृथ्वी ओपर उररी तो ते ल
 यजते सर्व दुःखोथडी मुक्त थरो ॥ १३ ॥ तदैव सर्व दुःखं च मनुजस्य विन-
 श्यति ॥ एवंनारायणो नोक्तं नारदाय महात्मने ॥ १४ ॥ टीका - सुतल्ल
 शोनि उज्जादी श्पीज्जोने उहे छे उ आभमाणे श्रीभन्नारायणो जे नारद श्पीने
 उलियुगमां सेहेला डिपायथी वासनापुरी उरवावाळुं व्रत तथापुल्लन उहे थुं ते-
 न्म जे आपने उहे थुं हवे जे शिवाय जीलुं आपथुं अवण उरवा उच्छाराजो
 छं ॥ १४ ॥ ॥ मया तत्कथितं विप्राः किमन्यत् कथयामिवः ॥ ऋष-
 य ऊचुः ॥ ॥ तस्माद्विप्राच्छ्रुतं केन पृथिव्या चरितं मुने ॥ तत्स-

वैश्रोतुमिच्छामः श्रद्धास्माकं प्रजायते ॥ १५ ॥ टीका-अंबुसुतलपुरा
 एीनुं स्वाधरा सांलणीनेशोनडजादीश्वीजोडेहछेडेह मुने? जेआलएानामु
 जमाथीजेयरीत्रज्जापृथ्वीमांडोएोअवराड्युं विगेरे सर्वज्जाव्रतविरोहडीकतसां
 लणवानीअमोनेघएीडितंडंठाडितपन्नथईछे ॥ १५ ॥ सूतउवाच ॥ ॥
 भृणुध्वंमुनयः सर्वेव्रतंयेनकृतंभुवि ॥ एकदासद्विजवरोयथाविभव
 विस्तरैः ॥ १६ ॥ टीका-अंबुरीनडजादीश्वीजोडेहछेडेह मुने? जेआलएानामु
 लडेहछे हे सर्वभुनियो? ज्जाव्रतपृथ्वीडिपरजेपछीडोएोड्युंअज्जापनेडहुंछुं
 सावधानथईनेसांलणो ॥ १६ ॥ बंधुभिः स्वजनैः सार्द्धव्रतंकर्तुं समुद्य-
 तः ॥ एतस्मिन्नंतरेकालेकाष्ठक्रेतासमागमत् ॥ १७ ॥ टीका-अथमडे
 हेतो ज्जास्त्रएण्डीवसनेविरोपोतानीसंपत्तीप्रमाणोपोतानासगाथाहालाछ
 एस्मिन्नसाथे श्रीसत्यनारायणदेवनुं व्रतडखाज्जारंभडरेछे. जेवामांजेडदां
 डडानोसारोजांधीमाथाडिपरलेछेवेयएारोजेडडाएोज्जाव्यो ॥ १७ ॥ ॥
 बहिःकाष्ठंचसंस्थाप्यविप्रस्यग्रहमाययौ ॥ तृष्णयापीडितारमा

ચ હસ્ત્વા વિપ્રંકૃતવ્રતં ॥ ૧૮ ॥ ટીકા - તેને માથા ઊપરનો ભારો દરવાજા બહાર મુકી શ્રી સત્યનારાયણ દેવની પુજા થતી હતી તા હાંગયો અને એ તરશો હતો તો પણ એ કયી તથી તેણે તે જ્ઞાત્સણે કરેલું પુજન બ્લેચું અને એ વ્રતની વિધી પણ બ્નેઈ ॥ ૧૮ ॥ પ્રણિપત્ય દ્વિજં પ્રાહ કિમિદં ક્રિયતેત્વયા ॥ કૃતે કિં ફલમામો
 તિ વિસ્તરાદ્દમે પ્રભો ॥ ૧૯ ॥ ટીકા - અને તે જ્ઞાત્સણેનં ઘણા આદર સત્કાર થી નમસ્કાર કરીને જોલ્યો કે હ જ્ઞાત્સણ શ્રેષ્ઠ આપ આશું કરો છો અને જાણું કયી થી શું ફળ થાય છે તે હ પ્રભો કૃપા કરીને મને કહો ॥ ૧૯ ॥ ॥ વિપ્રઉવાચ ॥ ॥
 સત્યનારાયણ સ્યેદં વ્રતં સર્વે જ્ઞિત પ્રદં ॥ તસ્ય પ્રસાદાન્મે સર્વં ધનં ધાન્યા
 દિકં મહત્ ॥ ૨૦ ॥ ટીકા - જ્ઞાત્સણ કહે છે શ્રી સત્યનારાયણ દેવનું સર્વ જામન પુર્ણ કરવાવાળું એવું વ્રત કે ફળું અને જાત્રાત મેકર્યું તે દીવસ થી શ્રી સત્યનારાયણ દેવના પ્રસાદ કરીને મને ધન ધાન્ય આદી કરીને મોટી સંપત્તી મેલેલી છે ॥ ૨૦ ॥
 તસ્માદેતદ્વ્રતં જ્ઞાત્વા કાષ્ઠક્રેતાતિહર્ષિતઃ ॥ પપોજલં પ્રસાદં ચ મુલ્કા
 મનગરં ચયૌ ॥ ૨૧ ॥ ટીકા - આ પ્રભાણે તે જ્ઞાત્સણના મુજમા થી શ્રી સત્ય દેવ

नुं व्रतं लाङ्कानां त्वांशवाजां ज्ञेयं सुमन्त्रं लेख्यं अने घणोत्तरहरजातो ते ज्वाल्मणे ज्ञापि
 लो प्रसादं त्मद्गुणं करी पादुगि पिपुं अने पोतानां गामवीरो गयो ॥ २१ ॥ सत्यना-
 रायणं देवं मनसा इत्यर्चितयत् ॥ काष्ठविभ्रयतो ग्रामे प्राप्य ते चाद्ययद्ध-
 नम् ॥ २२ ॥ टीका- पछी जीने दीवसे त्मारो वेयवा साइं आवती वंजते श्रीसत्य-
 नारायणो देवपासे त्मारो वात्ताजे भनमां संकल्प उर्यो उ अले ज्वात्मारानी ईन-
 म्रत लेजे शहरभाथी भणशेते ॥ २३ ॥ तेनैव सत्यदेवस्य करिष्ये व्रतमुत्तमम्
 ॥ इति संचित्य मनसा काष्ठं धृत्या तु मस्तकैः ॥ २३ ॥ टीका- जीन्काररो नंज-
 रयतां ज्ञेयैश पाथी श्रीसत्यनारायणदेवनुं व्रतं करीश ज्ञेयवा निश्चय करी त्मारो
 भाथां मुडीया लतो थयो ॥ २३ ॥ जगाम नगरे रम्ये धनिनां यत्र संस्थितिः
 ॥ तद्दिने काष्ठमूल्यं च द्विगुणं प्राप्तवानसौ ॥ २४ ॥ टीका- तेजे उ सुहरन-
 रमां उ न्याहां शोह शाहुकार लोको रेहना हुता ते रस्तामां आव्यो ताहां जे उ शोह
 तेने ले रोन्न त्मारानी ईं भन भजती हुती तेथी जमएणि ज्ञापिने त्मारो लीयो ॥
 २४ ॥ ततः प्रसन्न हृदयः सुपक्वं कदलीफलं ॥ शर्कराघृतदुग्धं च गोधूम-

स्यचचूर्णकं ॥ २५ ॥ टीका - त्वारावाजाने जमणी कीमत मजता वारन धरो
 अनं दयथो रजने पांडलां के आं फांड धी रजने च डिनो रवा विंगरे परार्थ शवाशेर
 शवाशेरना प्रमाणमां तेछ जील पुन्ननी सामग्री वयाथी तंछने घर जाल्यो ॥
 २५ ॥ कृत्यैकत्रसपादंचगृहीत्वा स्वगृहयथौ ॥ ततो बंधून्समाहूय चका
 रविधिनाव्रतम् ॥ २६ ॥ टीका - रजने सगावाहाला छंश्मिन्न तथा ब्राह्मणेने
 जो लावी मोटा समारंल्लथी विधी पूर्व कंज व्रत कर्यु ॥ २६ ॥ तद्भ्रतस्य प्रभावेन ध
 नपुत्रान्वितो भवत् ॥ इह लोके सुखं भुक्त्वा चांते सत्यपुरं ययौ ॥ २७ ॥
 टीका - सुतल के छे छे पेला त्वारावाला जे ऊं व्रत कर्याथी ते धमान तथा पुत्रवान्
 धर्छने जालो इमां सर्व सुजन्मो गीने रजने सत्य पुरं रजंटे तं ये दुं छने विशेष यो ॥ २७ ॥
 इति श्री स्कंद पुराणे रेवारवंडे सत्यनारायण कथायां द्वितीयोऽध्यायः ॥ २ ॥
 ॥ सूत उवाच ॥ ॥ पुनरग्रे प्रवक्ष्यामि शृणु ध्वं मुनि सत्तमाः ॥ पु
 राचो ल्कामुखो नाम नृपश्चासीन्महीपतिः ॥ १ ॥ टीका - सुतल के छे
 छे हे शौनड ज्ञादि ईथीयो इरी आपने श्री सत्यनारायण देवनी व्रत कथनां जे

ने ँतीहास उहुं छु ते सांमणो रा रा गिल्लामुज्जना मनो रान् पृथ्वीनुं पातन उस्तार
 हतो ॥ १ ॥ जितेन्द्रियः सत्यवादी ययो देवालयं प्रति ॥ दिने दिने धनं दत्त्वा
 द्विजानु संतोषयत्सुधीः ॥ २ ॥ टीका - अंतं दीय सत्यवादि जने दरे उ दीवसे
 मंदिरोमा देवदरनिभारे न्छि ज्वाह्मणोनें घणुं प्रव्य आपी संतोष पमास्तो हतो ॥
 २ ॥ भार्या तस्य प्रमुग्धा च सरोजवदना सती ॥ भद्रशीलानदीतीरे स-
 त्यस्य व्रतमाचरत् ॥ ३ ॥ टीका - अजितडा मुज्जरात्तनी स्त्री नामे प्रमुग्धा
 घणीत् सारा स्वभावनी उमल मुजी जने सुंदर सती हती ते पोताना स्वामीनां
 साथे लभद्रीलानामे नदीने तीरे श्री सत्य देवनुं व्रत करती हती ॥ ३ ॥ एतस्मि
 नन्तरे तत्र साधुरेकः समागतः ॥ वाणिज्यार्थं बहु धनैरनेकैः परिपूरि-
 तः ॥ ४ ॥ टीका - अवाभां ते नदीने डांठ साधुनामे अेड बाणीयो धनवान् जने
 चेपार अर्थे घणो भोती लवाहीर विगेरे धन लेछिने निदणे लो ॥ ४ ॥ नावं सं
 स्थाप्य तत्तीरे जगाम नृपतिं प्रति ॥ दृष्ट्वा सव्रतिनं भूपं पप्रच्छ विन-
 यान्वितः ॥ ५ ॥ टीका - तेणे ते नदीने डांठ पोतानुं बाहाए तापी ल्याहां

રાણીશ્રીસાલ્યેદેવનુંવ્રત કરતા હતા તેમનીપાસે લઈ બિનંતીપુર્વક ધણીનબ્જતાથી
 પ્રશ્ન કરવા લાગ્યા ॥ ૫ ॥ સાધુ. રુવાચ ॥ કિમિદંકુરુષેરાજનન્ભક્તિયુ
 કેનચેતસા ॥ પ્રકાશંકુરુતઃસર્વશ્રોતુમિચ્છામિસાંપ્રતં ॥ ૬ ॥ ટીકા
 સાધુપુછે છે કે મહારાજ ! આપ ધણી ભક્તીથી સાર્થ એક થીતે આયજતે શું
 શો છો એ જુલામને કે હેસો એવું હું ઈચ્છું છું ॥ ૬ ॥ રાજીવાચ ॥ પૂજનંક્રિયતે
 સાધોવિષ્ણોરતુલતેજસઃ ॥ વ્રતંચસ્વર્જનૈઃસાર્દ્ધપુત્રાઘાવાસિકામ્યયા
 ॥ ૭ ॥ ટીકા - એવામંડારે સાધુનામે વેપારીનું ભાષણ સાંભળતાવાર રાજા બિલક
 મુજ કેહે છે કે સાધો બેપારી શ્રીમહાવિષ્ણુ સાર્થ દેવ કે તેના મહિમાનો પાર નબ્જ
 વે એવા તે ભક્તી તેમનું પુત્રતા, ધનધાન્ય સંપત્તી, મલે આહુથી મારા સગાવાહુ
 લાઈષ્મિત્રસાર્થે વ્રત તથા પુનન કરું છું ॥ ૭ ॥ મૂપસ્વયચનંશ્રુત્વાસાધુઃ પ્રો
 વાચસાદરમ્ ॥ સર્વકથયમેરાજન્કરિષ્યેઽહંતવોદિતં ॥ ૮ ॥ ટીકા
 એવું રાજાનું ભાષણ સાંભળી સાધુ સોદાગર ઘણા અત્કારથી કેહે છે કે મ-
 હારાજ આ વ્રતનું ને ડાંહી વિધાન હોય તેમને સવિસ્તર કહો. હું નિશ્ચયથી આ પ-

नाऽङ्ग्यामुत्तज्जन्नाव्रतऽरीरा ॥८॥ ममापि संततिर्नास्ति एतस्माज्जायते
 ध्रुवं ॥ ततो निवृत्तिवाणिज्यात्सानंदो गृहभागतः ॥ ९ ॥ ॥ टीका - ऊम्
 न्मन्नेपणं संतती नथी जने आपनाऽङ्ग्या ममारे ज्ञासत्येव नु व्रत उर्याथी
 संतती यशो जेमाटे हुं वेपार अर्थे दशांतरे न्ततां घेरत्त छिंछुं जेवुं उहीवे-
 पार अर्थे न्बुं छोडी हरप्रथी पोताने घेर ग्माव्यो ॥ ८ ॥ भार्यायै कथितं सर्वं
 व्रतं संततिकारकं ॥ तदा व्रतं करिष्यामि यदा मे संततिर्भवेत् ॥ १० ॥ टी-
 का - जने व्रतनो भहिमा पोतानी स्त्रीने उहीने निश्चय उर्योडे न्यारे भने संतति
 यशो त्यारे हुं ज्ञाव्रतऽरीरा ॥ १० ॥ इति लीलावती प्राह पत्नी साधु ससत्त
 मः ॥ एकस्मिन् दिवसे तस्य भार्या लीलावती सती ॥ ११ ॥ टीका - जे
 बुं लीलावती नाभनी पोतानी स्त्रीने साधु वाणी याजे उद्धा ॥ ११ ॥ भर्तृयु-
 क्तानंद चित्ताभयद्धर्मपरायणा ॥ गर्भिणी साभवत्तस्य भार्या सत्य
 प्रसादतः ॥ १२ ॥ पछी जेड दिवसे तेनी स्त्री पोताना धर्मममारे व्यालना-
 री जेवी पोताना स्वामी साथे हुरे ज्ञाती रत थयेती श्रीसत्येवना मसादे उरीने

गर्लवती यर् ॥१२॥ दशमेमासि वै तस्याः कन्यारत्नमजायत ॥ दिने हि
 ने साववृद्धे शुक्लपक्षे यथाशशी ॥१३॥ टीका - तेने दसमे महिने रत्नजेचीजे
 उडन्या यर् तेने तेने प्रमाणे यं दमा सुष्टपजवादी ज्यामां दीवसे दीवसे भीढोथतो
 न्ने ते प्रमाणे भोढीथती ॥१३॥ नाम्ना कलावती चैति तन्नामकरणं कृतं
 ॥ ततो लीलावती प्राहस्यामिनं मधुरं वचः ॥१४॥ टीका - तेनुं नाम उदा-
 वती जे बुंधुं ते पछी साधुवाणी यांनी लीलावती स्त्री पोतानो त्यामीने मधुरप-
 यनयीं जो लीडे हे पीथ स्वाभी ज्यापे माने लुम्भी सत्ये हे वनुं वत शाडार एथीं उ-
 रतानयी ॥१४॥ नकरोपि किमर्थं वै पुरा संकल्पितं व्रतं ॥ साधुरुवाच
 ॥ विवाहसमये अस्याः करिष्यामि व्रतं प्रिये ॥१५॥ टीका - जेवुं पोता-
 नी स्त्रीनुं मधुरलाषण सांत्मणीने साधुवाणीयो जो ल्योडे हे प्रिये जे व्रत आ-
 पणी उदावती डन्याना लभ समर्थने वजते उरीशु ॥१५॥ इति भार्यसिमाशवा
 स्य जगाम नगरं प्रति ॥ ततः कलावती कन्याववृधे पितृवेशमनि ॥१६॥
 टीका - ज्जा प्रमाणे साधुवाणी आजे पोताना स्त्रीने समन्व ए ज्जा पीने पोते जी

न्ननगरनेविशेचेपारनेअर्थेगयोअहीअं। इलाबतीजापनेघेरदीवसेदीवसेभा
 दीयतीगर्ह ॥१६॥ दृष्ट्वाकन्यांततःसाधुर्नगरेसस्विभिःसह ॥ मंत्रयित्वाहृतं
 दूतंप्रेषयामासधर्मवित् ॥ १७ ॥ टीका- पळी लक्ष्मडखालेगयअंतीकन्यापे।
 तानीजहेनपणीयोसाथेपोतानानगरमारमतीअेधर्मशील साधुवाणीअेजे
 छिनेपोताना मुनीभनेकन्याना वरब्लेवा साई मोडल्यो ॥ १७ ॥ ॥ विवाहार्थं
 चकन्यायावरंश्रेष्ठंविचारय ॥ तेनाज्ञातश्चदूतोऽसौकांचननगरंययौ
 ॥ १८ ॥ टीका- आमभाणे लखनेमाटे वरब्लेवाने साई मोडलेलो मुनीम ऊंचन
 नामा नगरमां आवी पोहोळ्यो ॥ १८ ॥ तस्मादेकंवणिकपुत्रं समादाया
 ऽऽगतो हि सः ॥ दृष्ट्वा तु सुंदरं बालं वणिकपुत्रं गुणान्वितम् ॥ १९ ॥ टी
 का- जनेतहांथां जेड सुंदर वाणीअमान्पुत्र लेछ ते मुनीम पोताना नग
 रमां आव्यो ॥ १९ ॥ त्यारे ते गुणवान अने सुंदर जेवो वाडिअानो पुत्र तेणे साधुरा
 णीआजेलेछिने ॥ १९ ॥ ॥ ज्ञातिभिर्बन्धुभिः सार्धं परितुष्टेन चेतसा ॥ दत्तवा
 न्साधुः पुत्राय कन्याविधिविधानतः ॥ २० ॥ टीका- पोताना जधानात

ब्राह्मणेने अने सगावाहासा छिन्निने ज्रीलवीने साथे घाए॥ न्हर्षयी पोता
 नी ऊन्याऊलावतीनु लगन जे गुणवान तद्यावाणिज्जाना पुत्रनी साथे ड्यु॥ २० ॥
 ततोभाग्यवशात्तेन विरमृतं व्रतं भुज्जमं ॥ विवाहसमये तस्यास्तेन रुष्टो
 ऽभवत् प्रभुः ॥ २१ ॥ टीका - असाधुवाणीज्जो जे ऊन्याना लभसमय वज्जते प
 ए ऊर्मना अंतराथे डरीने श्रीसत्यदेवनुं व्रत डरवानुं लुलीगयो तेने लीधे श्रीसत्य-
 नारायणं देवतेना छिपरडोपायमान थया ॥ २१ ॥ ततः कालेन नियतो निज
 कर्मविशारदः ॥ वाणिज्यार्थगतः शीघ्रं जामातृसहितो वणिक् ॥ २२ ॥
 टीका - आवातने घाए॥ जे ऊ दीवस वीतीगया पछी पोतानुं ऊर्मलो गवया सा
 इ पोताना न्भाठने साथे लेछिने वेपार अर्थ साधुवाणीगयो ॥ २२ ॥
 रत्नसारपुरे रम्ये गत्वा सिंधुसमीपतः ॥ वाणिज्यमकरोत्साधुर्जामा
 त्रा श्रीमता सह ॥ २३ ॥ टीका - ते सिंधु समुद्र नल्ल ड रत्नसागर नामना नगर
 मां पोताना न्भाठ साथे सारवेहे पार डरवा लाग्यो ॥ २३ ॥ तौ गतौ नगरे रम्ये
 चंद्रकेतोर्नृपस्य च ॥ एतस्मिन्नेव काले तु सत्यनारायणः प्रभुः ॥ २४ ॥

टीका- तेपछी त्यांहांची चंद्रकेतुनामनाराब्जनाशीलायमानशोहेरमांगथा-
 छेजेवामांलगवान् श्रीकृपासागरसत्यनारायणमनु ॥ २४ ॥ अष्टप्रतिज्ञमा-
 लोक्म्यशापंतस्मैप्रदत्तवान् ॥ दारुणंकठिणंचास्यमहद्दुःखं भविष्यति
 ॥ २५ ॥ टीका- साधुवाणीयो बुद्दु जालनारो जेबुं न्नाणिनेतेन भोदुं दुःजतया
 जंघनतिरस्कारवीगेरेघणुं दुःजमासिथाज्जो जेवो आपदेताययारारमा
 एकस्मिन्दिक्सेराज्ञो धनमादायतस्करः ॥ तत्रैवचागतश्चोरोवणिजो
 यत्रसंस्थितो ॥ २६ ॥ टीका- जेदसामाब्ज्यांहां साधुवाणीजोपोतानाल-
 भाईसाथेरेहेतोहतोतहांतेगांभनाराब्जनुंघनंजळनोडाडी योरयोरीस्त-
 वी तेनारेहेवानाघरभांसंताईरह्या ॥ २७ ॥ तत्पश्चाद्वाकान्दूतान्दृ-
 द्वाभीतिनचेतसा ॥ धनंसंस्थाप्यतत्रैवसत्तुरीध्रमलक्षितः ॥ २८
 टीका- पणतेयोरने पडडवा राज्जनासीपाईज्जो तेमणीपाछतशरीजाब्ज्या
 नेईथीरोब्ज्यांहांससरोज्जनेबभाईसुताहतात्याहांघननाजीदिईछानामान
 त्यांहांचीनारीगया ॥ २९ ॥ ततोदूताः समायाता यत्रास्तेस्सज्जनोवणिक् ॥

दृष्ट्वानृपधनंतत्रबध्वानीतौवणिकुसुतो ॥ २८ ॥ टीका - तेषांसीपाठ
यो नैवेडाएो नभाठिसाथे साधुवर्णीयो हतो त्याहा राननु योरेलुंधनपडेलुंने
ठिसाधुवर्णीआने तथा तेना नभाठिने डेदडरी जांधीने देखेगया ॥ २९ ॥ हर्षेण
धावमानाश्च ऊचुर्नृपसमीपतः ॥ तस्करौ द्वौ समानीतौ बिलोक्याश्चा
पयमभौ ॥ २९ ॥ टीका - अने घणा आनंदथी दोडता आवी रानने चरदीआ
पीडे हे महाराज जे योर ताव्याछीये तेमने नेछे हुहुम् इररी ॥ २९ ॥ राजा
ज्ञातास्ततः शीघ्रं दृढंबध्वानुतावुभौ ॥ स्थापितौ द्वौ महद्गुणकाराणा
रेऽविचारतः ॥ ३० ॥ टीका - अजुं सामणी योरोनं नेछे विचार डर्यविगार
अडेदम डेद डरवानी शिदिता आपता चारन सीपाछीये तेमने जूज जांधी मोठा
डेद जानामां देखेगछिने सुक्या ॥ ३० ॥ मायया सत्यदेवस्थनभुतं कैस्तयोर्व
चः ॥ अतस्तयोर्धनं राजा गृहीतंच द्रकेतुना ॥ ३१ ॥ टीका - आडानमा
अये चं देतु रानने श्रीसत्यदेवनी भायायी मोहीत थछिने योरीजे गयेलुंधन तो
लीधुं पण तेनी साथे अविचार साधुवर्णीयानुं धन लुटी लीधु ॥ ३१ ॥

तच्छापाच्चतयोर्गेहिभार्याचैवातिदुःखिता ॥ चोरेणापहतं सर्वगृहेयच्च
 स्थितं धनं ॥ ३२ ॥ टीका- तेभ्यः श्रीसत्यदेवना आपथी जे साधुवाणीज्जाजे
 पोताने गामपोताना घरमा मुडे दुं जधु धन न्योरो लुदी लछग्या तेने लीधे तेणी
 स्त्रीपण घणील दुःखीथछ ॥ ३२ ॥ आधिव्याधिसमायुक्तगक्षत्पिपासानि
 दुःखिता ॥ अनचिंतापराभूत्वा बभ्रामचगृहे गृहे ॥ कलावती तु कन्या
 पिबभ्रामप्रतिवासरं ॥ ३३ ॥ टीका- अनेजे साधुवाणियानी स्त्री लीसा
 वती घणदुःखथी अने घणी तररा तथा लुजथी घेरे घेरे इरवा लानी ॥ ३३ ॥
 एकस्मिन्दिवसे जाता क्षुधातार्ता द्विजर्मदिरं ॥ गत्वा पश्य द्रुतं तत्र सत्य
 नारायणस्य च ॥ ३४ ॥ टीका- तेभ्यः तेनी इन्या कलावती घणी नाहानी ते
 पण हररोल घेर घेर इरी मागी जाती अडे दिवसे ते इन्या घणील लुउ लाय
 थी ज्जा कुण व्या कुण थछिने जे इ ज्जा ह्मणना घरमा गछियाहां श्रीसत्यनाराय-
 णदेवनुं व्रत तथा पुन इरता हतर ते तेरो ग्नेयुं ॥ ३४ ॥ उपविश्य कथां श्रु-
 त्वा वरं प्रार्थितवत्यपि ॥ प्रसादं भक्षणं कृत्वा ययौ रात्रौ गृहं प्रति ॥ ३५

એવ્રત તથા પુનઃ જ્ઞેતાંઃ ધર્મી જ્ઞાતાંદ્રામીને ત્યાંહાં જેઠીઝને શ્રીસત્યનારાયણ
 ની કથા સાંભળીને સત્યદેવની પ્રાર્થના કરીકે માંદે દુઃખ મેઢેને મારો જાપે તથા
 સ્વામી મને મળે એવો આશિર્વાદ શ્રીસત્યદેવ પાસે માંગીજ્ઞાહ્વરે આપેલો પ્રસાદ
 જાઈ રોબતા કરતા ધર્મી મોઢી રાત્રે પોતાને ઘેર જાવી ॥૩૫॥ માતાકલાવ
 તીંકન્યાં પૃચ્છ્યામાસ પ્રેમતઃ ॥ પુત્રિરાત્રોસ્થિતાકુત્રકિંતે મનસિવર્તતે
 ॥ ટીકા - ને ઘર માં જાવ તાવારલ તેની માં કલાવતી નામની કન્યાને પુછે છે.
 કે હે પુત્રી તું જ્ઞાલે જ્ઞાદલી રાત સુધી ક્યાં હતી ને શું તારા મન માં છે ॥૩૬॥ ક-
 ન્યાકલાવતી પ્રાહ માતરં પ્રાનિસત્વરં ॥ દ્વિજાલયે વ્રતં માતદ્દંવાંચ્છિત
 સિદ્ધિદં ॥ ૩૭ ॥ ટીકા - કલાવતી કન્યા પોતાની માને ઊતાવળે ઊતાવળે કેહ
 છે કે હે માં હું જેડ જ્ઞાહ્વરને ઘેર મન માં ધેરેલું કામ પાર પડે એવું વ્રત તથા પુનઃ
 જ્ઞને કથા કરતા હતા ત્યાં જેઠી હતી ॥૩૭॥ તચ્છ્રુત્વાકન્યકાવાક્યં વ્રતં ક-
 ર્તુસમુદ્યતા ॥ સામુદાનુવણિગ્રભાર્યા સત્યનારાયણસ્ય ત્વ ॥ ૩૮ ॥ ટીકા
 જે કન્યાનું જોતલું સાંભળીને લીલાવતી સાધુવાણિયાની સ્ત્રીશ્રીસત્યદેવનું વ્રત ત

थापुनन ऊरवासाइं तत्परयर्था ॥ ३८ ॥ व्रतंचक्रे सेवसाध्वीबंधुभिः सजनेः
 सह ॥ भर्तृजामातरोक्षिप्रमाणच्छेतां स्वमाश्रमं ॥ ३९ ॥ दीका- ने जेमहा-
 सती साधुवाणीज्यानी स्त्रीपोताना सगावाहादात्मा र्छंसां दु साये श्रीसत्यदेवनु
 व्रतपोतानो स्वामी तथा तन्मा र्छपोताने चेरत्तलदीज्यावे जेवो हेतु मनमां धरीपुनन
 ऊरवालाणी ॥ ३९ अपराधंचमे भर्तुजमातुः क्षंतुमर्हसि ॥ इति दिव्यं वरं वने
 सत्यदेवपुनः पुनः ॥ व्रतेनानेन तुष्टोसौ सत्यनारायणः प्रभुः ॥ ४० ॥ दीका- जेपुन
 न ऊरतीवजते सत्यदेवनीपासे वाइयदी जेवोवर भागती हती के हे श्रीसरफ्नारायणम-
 लोभारा स्वामी तथा तन्मा र्छना जपराधक्षमा ऊरवाने ज्ञापन योग्य छो जेवीते ली-
 लावती साधुवाणियानी स्त्री मार्यना ऊरती हती तेथी डरीने जेव्रत तथा पुनननेल
 गवान् श्रीसत्यनारायणमलु संतोषयया ॥ ४० ॥ दर्शयामास स्वभ्रं हि चन्द्रकेतुं
 नृपोत्तमम् ॥ वंदिनो मोचय प्रातर्वणिजो नृपसत्तम ॥ ४१ ॥ दीका- जने
 माया इपी लगवान् सत्यदेव जेमंगे चन्द्रकेतुना मन्ता रत्नसार पुरनो राबन्डे ने-
 रोलीलावतीनो स्वामी तथा ल्भमा र्छ जेमने डेडजालाभा मुड्या हातातेने पोते स्वम

માં જનાવી અજ્ઞા કરી કે હે રાબ્બ તું નિરપરાધી જેવા ણિજાને જંધી જાનેથી છોડી
 મુક ॥ ૪૧ ॥ દેયંધનં ચ તત્સર્વં ગૃહીતં ચ સ્વયાઽધુના ॥ નૅચેત્વાંનાશાયિષ્યામિ
 સરાજ્યધનપુત્રકં ॥ ૪૨ ॥ ટીકા - અને તે મનું ને સઘળું તે હરણ કરી લીધેનું છે
 તે સઘળું તેમને પાછું જાપને તેમને આદર સહાર કરીને વિદા કર નહિ તો તારા
 ધન ધાન્ય રાત્વ પાટ સ્ત્રીપુત્ર સહીત તારા કુળનો નારા કરીશ ॥ ૪૨ ॥ એવા માભા
 વ્યરાજાને ધ્યાન ગમ્યોઽભવત્પ્રભુઃ ॥ તતઃ પ્રભાતસમયે રાજાચસ્વજ
 નૅઃ સહ ॥ ૪૩ ॥ ટીકા - એવું તે રાત્રને સ્વપ્નમાં કહી શ્રીસત્યદેવ અંતરધાન થઈ
 ગયા તે પછી રાત્ર પ્રભાતને સમય પોતાના પ્રધાન વિગેરે મંડળી સાથે ॥ ૪૩ ॥ ઉપ
 વિદય સમામધ્યે પ્રાહસ્વ મંજનં પ્રતિ ॥ બદ્ધો મહાજનોડીઘ્રં મોચયદ્વૌ વ
 ણિવસુતૌ ॥ ૪૪ ॥ ટીકા - સાલામાં સિંહાસન બે પર જેથી સર્વ કચેરીને સ્પર્શ
 કરીને સીપાઈયોને અજ્ઞા કરી કે જંધી જાને ને હમણાં વાણિયાના પુત્ર કે દંડ જાને મુ
 ક્યા છે તેમને છોડી મુકો ॥ ૪૪ ॥ ઇતિ રાજોવચઃ શ્રુત્વા મોચયિત્વા મહાજનો
 ॥ સમાનીય નૃપસ્યાગ્રે પ્રાહુસ્તે વિનયાન્વિતાઃ ॥ ૪૫ ॥ ટીકા ॥

जेवी राजनी ज्ञाज्ञा थतांल सीपाईयो जे जेजिल्लाओने जं धीजानेथीछी
 डी राजनी साला मां तेई ज्ञाव्या ॥ ४५ ॥ आनी तौ तौ दौ वणिक्पुत्रो मुक्तौ निगड
 बंधनात् ॥ ततो महाजनौ नत्वा चंद्रकेतुं नृपोत्तमम् ॥ ४६ ॥ टीका- त्या
 हां जे जेजि जं धीजानेथी छुटेला वाणीयाना पुत्र राजने घणील न अतार्थी न-
 मस्कार करे छे ॥ ४५ ॥ स्मरंतौ पूर्ववृत्तांतं नो चतुर्भयविह्वलौ ॥ राजावणि
 कसुतौ वीक्ष्य वचः प्रोवाच सादरम् ॥ ४७ ॥ टीका- जने पोतानो पुर्वनो
 हेवात मन मां लावी लया लीत थई डाईपण जोततानथी जेवा घणाल
 गरीज वाणियाना पुत्रो ने नेई राजन्यं दंडे तु घणाल क्षाहरलावथी भयान वि
 जेरे भंडजीने ज्ञाज्ञा डेरे छेडे ॥ ४७ ॥ देवात्मा संमहद्दुःखमिदानीनास्ति वै-
 भयं ॥ तदनिगडसं त्यागं क्षौरकमधि कारयत् ॥ ४८ ॥ टीका- राजे
 वाणीयाना पुत्रो जे ज्ञाल सुधी कर्मना जंत राये करीने मोहुं दुःख लो गव्यु हवे
 पछी जे मने डाईपण लयनथी जेवी ज्ञाज्ञा थतांल पगनी जे डीयो तोडी हल्मम
 तडरावरावी ॥ ४८ ॥ वस्त्रालंकारकं दत्त्वा परितोष्य नृपश्च्यतौ ॥ पुरस्कृ

ત્યવણિવસુત્રોવચસાતોષયદ્વુદ્ગાં ॥ ૪૯ ॥ ટીકા- વસ્ત્ર સને ધરેણા વિગેરે
 પેહેરાવી સંતોષીત કર્યા અને એ જે બિલ્ગાને પેતાની પાસે જે સારી સાડાં લ્હાપે
 ણ તેમની સાથે કરી ઘણેલ સંતોષ પમાડ્યો ॥ ૪૯ ॥ પુરાની તંતુય દ્રવ્યં દ્વિગુણી
 કૃત્યદત્તવાન્ ॥ પ્રોવાચતૈતતોરાજાગચ્છસાધોનિજાશ્રમં ॥ ૫૦ ॥ રા-
 જાનં પ્રણિપત્યાહગંતવ્યવસ્ત્રસાદતઃ ॥ ૫૧ ॥ ॥ इति श्रीस्कन्द
 पुराणैरिवारवंडे सत्यनारायणव्रतकथायां तृतीयोऽध्यायः ॥ ૩ ॥ ॥
 ટીકા- અને એ જેડિનું પ્રથમ લેદલું ધન હરણ કર્યું હતું તેથી જમણુ તેને આ
 પ્યું અને ચંદ્રકેતુ રાજા કેંદેલા લાગ્યો કે જે ભાઈ સાથે ચાણિયા ભાઈ હવે તમારો
 તાને ધર લ્હવો ॥ ૫૦ ॥ આ પ્રમાણે રાજાને હુકમ થયા પછી તરત રાજાને સા
 ધુવાણી થી વંદન કરીને બોલ્યો કે હવે હું આપના આશિસ્વાદથી મારે ધર લ
 ઈશ ॥ ૫૧ ॥ ॥ ॥ सूतउवाच ॥ ॥ यात्रांतु कृतवान् साधुर्म
 गलायनपूर्विकाम् ॥ ब्राह्मणाय धनं दत्वा तदा तु नगरं ययौ ॥ ૧ ॥
 ટીકા- સુતજી કહે છે આ પ્રમાણે સાધુ ચાણિયાએ મંગળવારી ભ્રમત્રા કરીને રાજા

पासेथी भजेजा घनमार्थी थाइंडुड ज्वालाएने घनवेहेथी ज्वापीने धोताने नगरवि
 रो ज्वाववा साइ निडज्यो ॥१॥ कियदूरेगते साधो सत्यनारायणः प्रभुः
 ॥ जिज्ञासांकृतवान् साधो किमस्ति ते वनो स्थितं ॥२॥ टीका- घरे ज्ये
 ड डुर साधु वाणियानु वाहाए हरीथाभां लछ ज्येड ठेडाए लंगर डरे लु ज्ये-
 बुं लेछ लगवान् श्रीसत्यनारायण प्रभुने साधु याणियाने तारा याहाएमा
 शुं छे ज्ये पुछवानी छिछायछी ॥२॥ ततो महाजनो मत्तो हलयाच महस्य वै
 ॥ कथं पृच्छसि भो दंडिन्मुद्रां नेतुं किमिच्छसि ॥३॥ टीका- ज्ये परज्जल
 लगवान् श्रीसत्यनारायण हव सन्यासी जावानु इप लछ ठेडाए साधुवाणी
 या ज्ये वाहाए लंगर डरुं हनुं थां हां भावी ज्ये जे छिछए ज्ये पुछे छेडे तमारावहा
 एमां शुं छे ? ज्ये सन्यासी जावानो प्रश्न सात्तपीने ज्मानं धी ज्मानेथी ह्महा ल छु
 टेला मस्तवाणियाना पुत्र ज्ये मणे ज्ये सन्यासी जावानी मस्डरी डरीने डेहेवाला
 ज्वाडे ह् सन्यासी जावा ज्माप ज्मारा इपिआ लेछि लवा छिछो छेडे शुं ॥३॥ ल
 तापत्रादिकं चैव वर्तते तरणो मम ॥ निष्ठुरं च वचः श्रुत्वा सत्यं भवतु ते वचः ॥४

ટીકા-આવીરીતે પ્રથમ તેની મસ્કરી કરી કેહે છે કે મારાવાહાણમાં વેલાતથાપા
 દડાવિગેરે ભેરેલાં છે એવું તેમનું કહોર સાધણ સાંભળી ભગવાન્મીસત્યેહેવું
 કે તારૂં વચન સત્ય હશે ॥૪॥ એવમુક્તગતઃ શીઘ્રં દંડીતસ્ય સમીપતઃ ॥ કિ
 યદ્દુરેતતોગત્વાસ્થિતઃ સિંધુસમીપતઃ ॥ ૫ ॥ ટીકા- આપ્રમાણે સાધણ
 કરીને આવેલો સન્યાસી સાધુવાણિયાથી અધે નઈ દરિયાના કીનારે ન જી-
 ભોરહો ॥ ૫ ॥ ગતે દંડિનિ સાધુશ્ચ કૃત્ય નિત્ય ક્રિય સ્તદા ॥ ઉત્થિત સ્તર
 ણીંદ્રહ્રવા વિસ્મયં પરમંયયો ॥ ૬ ॥ ટીકા- સન્યાસી જાવો ગયો એવું બ્નેઈને
 સાધુવાણિયો પોતાનું જાવું પિવું વિગેરે નિત્ય કૃત્ય કરી રહી બુવે છે તો વાહાણ
 પાણીગિપર તરવા લાગ્યું આચમકાર બ્નેઈને સાધુવાણિયો ચળો ન વિસ્મય
 યયો ॥ ૬ ॥ દ્રહ્રવાલતાદિકં ચૈવ મૂર્છિતો ન્યપતદ્ભુવિ ॥ લલ્બ્ધસંજ્ઞો વણિ
 વમુત્રસ્તતશ્ચિંતાન્વિતોઽભવત્ ॥ ૭ ॥ ટીકા- અને વાહાણમાં બુવે છે તો જ-
 ષાવેલા તથા પાંદડા બેયાં તે બ્નેઈને એકદમ શોકથી ભોયગિપર પડ્યો ને તેપ
 કી ચણીકવારે શુધ્ધીગિપર અભ્યો અને ચિંતા કરવા લાગ્યો ॥ ૭ ॥ દદાતુ કુ-

हितुः कांतोवचनंचेदमब्रवीत् ॥ किमर्थं क्रियते शोकः शापोदसश्च दंडि-
 नो ॥ ८ ॥ टीका - अटलाभां तेनो लभाई तनें अंबुं जाल्योडे तंभशाभां ट दिकर डरो
 शो तमोने हभएाल आवेला सन्याशी साधुजे आप आप्यो तेथी डरीनें अंबुं थ
 युं ॥ ८ ॥ शक्यतेऽनेन सर्वहिकतुं चात्र न संशयः ॥ अतस्तच्छरणं यामो
 वांछितार्थो भविष्यति ॥ ९ ॥ टीका - अनें तेना जालवाथी आप्रमाण थरो
 अंभां डाईपण संदेहनथी अंभांटे आपणें तेमने शरणें लईजे अंभांटे आपणें
 घारे लुं काम सिध्द थरो ॥ ९ ॥ जामातुर्वचनं श्रुत्वा तस्कांशंगतस्तदा ॥
 दृष्ट्वा च दंडिनं भक्त्यानत्वा प्रोवाच सादरं ॥ १० ॥ टीका - अंबुं लभाईनुं जे
 लंबुं सांलगी साधुवाणिज्यो जे सन्याशी न्याहनी त्यां तेनी पासं लईनें सांशं
 गानभस्डार डरीनें लत्किपुर्वड आदर सत्कारथी जाले छे के ॥ १० ॥ क्षमस्य
 वापराधं मेयदुक्तं तव सन्निधौ ॥ एवंपुनः पुनर्न त्वामहाशोककुलोऽभव
 त् ॥ ११ ॥ टीका - हेयतिश्चर माहाराज माराअपराधनी क्षमा करां अंबुं वारे च
 डीये डेहे छे नें डेहे छे डेनें हुं आपनी पासं जाल्यो तेमनी क्षमा करां अंबुं जाली

धराशोडथी आहु जव्याहुण थयो ॥ ११ ॥ प्रोवाच वचनंदंडी विलपंतं वि-
 लोक्वच ॥ मारीदीः शृणु महावयं ममपूजाबहिर्मुखः ॥ १२ ॥ टीका- जेवुं
 नेईने तेयतीश्वर सन्याशी डेहे छे- अने हे वाणिया तुरंगमं तु मारीपुन्वथी जहि-
 मुज थयो ॥ १२ ॥ ममाज्ञायान् दुर्बुद्धे लब्धं दुःखं मुहुर्मुहुः ॥ तच्छ्रुत्वा भगव-
 द्वाक्यं स्तुतिं कर्तुं समुद्यतः ॥ १३ ॥ टीका- अने हे दुष्ट बुद्धीवा जे तने मारी
 आज्ञाथी न धराहुः जो भोगववा पछ्या जेवुं परजस्तु भगवाननु वाक्य सांल-
 जीने साधु वाणियो श्रीसत्यदेवनी विनंती डरवा लाग्यो ॥ १३ ॥ साधुरुवाच ॥
 त्वन्मायाभोहिताः सर्वे ब्रह्माद्यास्त्रिदिवीकसः ॥ न जानंति गुणान् स्वरूपं त-
 वाश्चर्यमिदं प्रभो ॥ १४ ॥ टीका- साधु वाणियो डेहे छे हे देव आपनी माया
 थडी जह्लाही सर्वदेव मोहित थया छे अने जे देव छतां पहा हे मनु आपना इपगु
 ए आही वैभव नशता नथी जे मोहुं आश्चर्य न्हेवुं छे ॥ १४ ॥ मूढोऽहं त्वांकथं
 जाने मोहितस्तव मायया ॥ प्रसीद पूजयिष्यामि यथाविभव विस्तरैः ॥
 १५ ॥ टीका- हुं तो अडे पाभर मागस अने ताई माई आमाया न्ते एना-

रोछुंआपनेड्याथीन्नुंओबोहुंअज्ञानतेभाटेमाराडिपरमसन्तथाओपछी
 हुआपनीभारीसंपत्तीनीवडाछिप्रमाणेविधिविधानथींपून्त्याकरीशा॥१५॥
 पुराबित्तंचतत्सर्वत्राहिमांशरणगतम्॥श्रुत्वाभक्तियुतंवाक्यंपरितु
 ष्टोजनार्दनः॥१६॥टीका-हुंभारावाहाणमांधनविगेरेछतांडपटलावथी
 जोटुजोढ्योओभाटेहुंछश्वरतेथडीभाइरक्षणाऊरनारआपसमर्थछोअंबुल
 क्तिन्नावनुंसाधुवागिणानुंचयनसांलणीनेलमगवानश्रीसत्यदेवसंतोषपाम्या
 अनेओसाधुवाणीयानेतनेभनवांछितइजआपीलमगवानअंतरधानथया॥
 १६॥वरंचवांछितंदत्वातत्रैवांतर्दधेहरिः॥ततोनावंसमारुह्यदृष्ट्वावि
 त्तप्रपूर्तितां॥१७॥टीका-अटलामांसाधुवागियोबुवेछेतोपोतानुवाहा
 णमथमप्रमाणेधनथींलमेरुंछे॥१७॥कृपयासत्यदेवस्यसफलंवांछितं
 मम॥इत्युक्त्वास्वर्जनैःसार्द्धंपूजांकृत्वायथाविधि॥१८॥टीका-आबु
 ज्जाअर्थनेतालसाधुवाणीयोडेहेछुंश्रीसत्यदेवनामसादथडीभाइछिछितपूजा
 थयुंओबुंजोलीत्यांबेतनासगावाहासाहतातेसाथेयथाविधीश्रीसत्यदेवजुंनू-

बन् इयुं ॥ १८ ॥ हर्षेण चाभवत्पूर्णः सत्यं देव प्रसादतः ॥ नावं संयोज्य यत्ने
 न स्यैव देशगमनं कृतम् ॥ १९ ॥ टीका - तेषां अस्माधुवाणीयां सत्यं देवनी इ-
 पाथीं सुजीययो अने वाहाए तैयार डरावी पोताने देश लवासा ३ निड ज्यो ॥ १८-
 साधुर्जमानं ब्राह्मणं पश्य रत्नपुरीं मम ॥ दूतं च प्रेषयामास निजवित्तस्य-
 रत्नकम् ॥ २० ॥ टीका - ब्राह्मणमां जेहेला ल्माछिं ससरो डेहे छे डे हे ल्माछिरे
 ल्माछि रत्नसारपुरी नगरी हेजाय छे ते लुवो जे बुं डहीने पोताना घननु रत्नरा-
 डरएार सीपाछियो भाथीं अडे सीपाछिं पोताने घेर पोते आब्यानु वर्तमान डे
 हेवा साइ सोडल्यो ॥ २० ॥ दूतोऽसौ नगरं गत्वा साधुभार्यां विलोकय च ॥
 प्रोवाच बांछितं वाक्यं नत्वा बद्धां जलिस्तदा ॥ २१ ॥ टीका - अस्माद्वाहामां
 थिं छितरेता सीपाछियं रत्नसारपुरी नगरमां न्हि साधुचाणीयाने घेर साधुचा-
 णीयानी स्त्रीने न्हिने तेनी आगण हात न्हिडया ते वजते ते स्त्री पोताना ल्यामीत्
 था ल्माछि आववानी छिच्छा डरती हती ॥ २१ ॥ निकटे नगरस्यैव जामात्रास-
 हितो वणिक् ॥ आगतो बंधुवर्गेऽथ विनैश्च बहुभिर्युतः ॥ २२ ॥ टीका ॥

तेन जे सीपाछि जे डहुं डे आपना स्वामी आपना नगरनी समीप मान्माछि तथा जे
 घुवर्गसाथे धण्ड धन डमाछिने आव्याछे ॥ २२ ॥ **श्रुत्वा दूतमुखाद्वाक्यं महाहर्ष**
वती सती ॥ सत्यपूजांततः कृत्वा प्रोवाच तनुजां प्रति ॥ २३ ॥ टीका-
 जे सीपाछिना भोनु जो लवुं सांभणीने जे सती वाणीयानी स्त्री धरिन् हर्षायमान्
 थछि जेने श्रीसत्यदेवनु तेन वज्रते पूजन करिने पोतानी डन्याने डे हेवा लागी ॥ २३ ॥
व्रजामिशीघ्रमागच्छ साधुसंदर्शनाय च ॥ इति मातृवचः श्रुत्वा व्रतं कृ
त्वा समाप्य च ॥ २४ ॥ टीका- डे हे माहारी वाहारी डन्याहुं स्वामीना दर्श
 नमाटे प्रथम न्निं छुं तु तारा जापनुं दर्शनि करवा आव जेवुं भानु वयन सांभ-
 णीने तरत डलावती डन्याजे श्रीसत्यनारायणना व्रतनी समाप्ति करी ॥ २४ ॥
प्रसादं च परित्यज्य गता सापिपतिं प्रति ॥ तेन रुष्टः सत्यदेवो भर्तारं त-
रणीं तथा ॥ २५ ॥ टीका- जेने प्रसाद लीधावगर पोताना स्वामीनुं दर्शनि करवा
 तत पर थछिने तरत गछि ते अभपमाने करीने श्रीसत्यदेव तेना छिपर डोपायमान थया
 जेने तेनो स्वाभिने वाहाणमां हतो तेमान् जछुं धन हनु तेन वाहाणान्माछि नसाये

२५॥ संहृत्यचधनैः सार्द्धजलेतस्या अमज्जयत् ॥ ततः कलावती कन्या
 नविलोक्मनिजंपतिं ॥ २६ ॥ टीका - दरीरमां अद्दृश्य थर्छगंयुं ते पछी घण्णि
 बल्लदीयिं आपेसी डलावती डन्या अं पोताता रवाभिने दिहोन्ही ॥ २६ ॥ उोकेंनम
 हतातन्न रुदतीचापतद्भुवि ॥ दृष्ट्वा तथा विधां नव कन्यां च बहुदुःखितां
 ॥ २७ ॥ टीका - तेजिपरथी तेने ओटलुंतो दुःजरने शोड थयोडे नेम पवनथी डे-
 गनुं अड अड दम लोथछापद पडे छे तेन अं अं डान्ने ड रोती रोती लोथछापद पर
 रमाभमाणे वाहाणना तथा डन्या जां हवालने छि ॥ २७ ॥ भीतिनमनसा साधुः कि-
 माश्चर्यमिदं भवेत् ॥ चिंत्यमाना अत्येते सर्वे बभूवुस्तस्मिन्निवाहकाः ॥ २८ ॥ टीका
 घजराछगंयला मननां साधुवाणीयां डेहं छे ड आशु आशयं छे तेन दहाणवासा
 पण घजराछगया ॥ २८ ॥ ततो लीलावती कन्यां दृष्ट्वा सा विह्वला भवत् ॥ वि-
 ललापातिदुःखेन भर्तारं चेदमब्रवीत् ॥ २९ ॥ टीका - पछी लीलावती पोतली
 डन्या लथालीत थयेली लेछि दुःजरथा घणोल विलाप डरी पोताना रवाभिने डेहं छे
 ॥ २९ ॥ इदानीं नौकया सार्द्धं कथं सोऽभूदलक्षितः ॥ न जानैकस्य देव-

हेलयार्चैवसाहृता ॥ ३० ॥ टीका - नेतां नेतां वाहाणामां अपि एतां मां
 वाहाणसाथे अद्दश्य यथैवो अतो कर्षणकारणं चे अथवा कोर्षे देवनो अपरा-
 यथवाथीं अर्धेवे अवाहाण हरण इप अद्दश्य उच्यु नही दोषा ॥ ३० ॥ सत्यदेवस्य
 माहात्म्यं ज्ञातुं वा केन वाक्यते ॥ इत्येकस्काविललापेव ततश्च स्वज-
 नेः सह ॥ ३१ ॥ टीका - अथवा श्री सत्यदेवनं माहात्म्यं न एवावने को एता-
 स्कीमानं चे अंबु इहीने धरा लोको भस्मीने धरा शोड करी रडवा लागी ॥ ३१ ॥
 ततो लीलावती कन्यां क्रोडे कृत्वा रुरोदह ॥ ततः कलावती कन्या नष्टे स्वा-
 मिनिदुःखिता ॥ ३२ ॥ टीका - अने पछी पोतानी इक्या इलावतीने जो जे जं-
 सारी धरा वजन सुधी दुःख थी रडवा लागी तेने ई इलावतीने पोतानो स्या-
 मी मरी गयो चे अंबु धारीने ॥ ३२ ॥ गृहीत्वा पादुके तस्यानुगंतुं मनोद-
 धे ॥ कन्यायाश्चरितं दृष्ट्वा सभार्यः सज्जनो विणिक् ॥ ३३ ॥ टीका -
 पोताना श्वाभिनी पादुका अतो ते ई तं साथे पोते सती धवानं तथारथ ई अे इन्म
 इलावतीनो पोताना स्वाभिनी पादुका अतो साथे जजी भरवानो निश्चयने छिन्म

आये साधुवाणियो ॥ ३३ ॥ अतिशोकं न संतप्तश्चित्तया भासधर्मवित् ॥ हतं
 वासत्यदेवेन भ्रांतो हं सत्यमायया ॥ ३४ ॥ टीका - घृणाशोडयी त्रासपांमे
 लो अभेवां धर्मविद्यानर्यां चिंता करीने ज्योलेछेयुं ? श्रीसत्यदेवे तो अभेनु हरण इयुं न
 हीं होय अनंत भनी मायायडी मोहित थर्छिने तो व्रतहुं न्वाएतो नथी ॥ ३४ ॥ सत्य
 पूजां करिण्यामि च थावि भवविस्तरेः ॥ इति सर्वान्समाहूय कथयित्वा मनो
 रथम् ॥ ३५ ॥ टीका - तो आडाभंनं वास्त घृणुन धेन अरभीनें अभे श्रीसत्यदे
 वनु व्रत करिशा अभेयं ज्योदा न्वांनं पास ज्योदावी पोतानां भंनारथ इह्या ॥ ३५ ॥
 नत्वा च दंडपद्मौ भक्त्यंदेवं पुनः पुनः ॥ ततस्तुष्टः सत्यदेवो दीनानां परि
 पालकः ॥ ३६ ॥ टीका - अनश्रीसत्यदेवं वारं वारं घडीये दंडनं वा न भस्कार इर
 बा ताज्यां अभेवां अभे साधुवाणियो अनन्यत्वावधीं श्रीसत्यदेवने दारणो गयाने-
 थि श्रीसत्यदेव ले हीन न्वांनं पाजवानां समशोर इरवनाशाने सतुष्ट थया ॥ ३६ ॥
 जगादवचनं चैनं कृपया भक्तवत्सलः ॥ त्यक्त्वा भसां दंतं कन्यापतिं द्रष्टुं स
 मागतः ॥ ३७ ॥ टीका - अभे जगदारा माथी रुशरी रवाणीथी साधुवाणीथीनें न

स्तुवत्सल भगवान् दृपार्थिदेहेवा दत्तधांडेररेभे सावुवाणीया नारी उन्मा नारी
 पूजन करीने प्रसादभाषावगार पोताना स्वाभीने भोहरी छितावणी यती रमावी ॥ ३७ ॥
 अतोऽदृष्टोऽभवत्तस्याः कन्यकायाः पतिर्भुवम् ॥ गृहंगत्वाभि सादंच भु
 त्कासायातिचेत्पुनः ॥ ३८ ॥ टीका - आ इतरगृहे गेनो स्वरागी अस्तु नमा
 अदश्यथयो छे अभांडाई संदेहनर्थि नेभादे न्नेअं धरल्ल भसादभागे पाछी आ-
 वरो ॥ ३८ ॥ लब्धभर्त्रासुतासाधो भविष्यदनिम्नमयायः ॥ कन्यकानादृशं वा
 क्यं श्रुत्वा गगनमंडलान् ॥ ३९ ॥ टीका - तेर आतरी कन्या तेन स्वामीनां नेशे
 अभा दगारे पणनु संदेह भानीस नही ॥ ३९ ॥ क्षिप्रं तदा गृहंगत्वा प्रसादंच भु
 भोजसा ॥ सा पश्चात्पुनरगत्य ददत्तस्विजनं पतिं ॥ ४० ॥ टीका - अभा अ-
 शरीर आडाशभां नावाडयो सांभजतां वारल्ल दलावती लसदीयी पोताने धेरल्ल भ
 सादभाई पाछी पोताने डेकारे अभ्रावीने लबे छे तो तं लय प्रंतं स्वल्न अने पोताने श्यानि
 तेने नल्ले पड्यो ॥ ४० ॥ ततः कलावती कन्या जगादपितरं प्रति ॥ इदानीं च गृहं
 याहि विलंबं कुरुषे कथं ॥ ४१ ॥ टीका - ते पछी अडे दलावती कन्या पोताना जाप

नेऽहंछेऽहेतातह्येनसहिअपनेघंरपधारेरतामारेचितंजडरोछं॥४१॥ तन्ञ्जु
 त्वाकन्यकावाक्यंसंतुष्टोऽभूद्द्वणिक्रसनः॥ पूजनंभर्यदेवस्यकृत्वाविधिवि
 धानतः॥४२॥ टीका-अंबुडन्यानुंमधुरत्माधारासांत्तण्णिनेसाधुवाशियांज्जानंदेप
 म्योअनेपछाविधिविधानयींअसत्यदेवनुं पूजनइयु॥४२॥ धर्मेर्बन्धुगणैःसांढी
 जगामनिजमंदिरं॥ पौर्णमास्यांचसंक्रांतौकृतवान्भूतपूजनं॥४३॥
 टीका-अनेघणुंघनअनेपोतानासगावाहाजार्छमित्रसाथपोतानंघंरआव्यो
 अनेतेपछाहरेडपुनर्भेसूर्यसंक्रांतिनेदिवसेअसत्यदेवनुं पूजनकरतां॥४३॥ इहल्लो
 केसुखंभुत्त्वान्वांतेसत्यपुरंदर्यौ॥४४॥ टीका-नेचडरनेसाधुवाशियां-
 आभनुब्ध्यतोडनांतासर्वसुजलोरीअनेनररापछीअसत्यपुरनंविरोगयो॥
 ४४॥ इतिश्रीस्कंदपुराणैरिवारवंडेसत्यनारायणाकथायांचतुर्योऽध्यायः
 ॥४॥ सूतउवाच॥ अथान्यच्चप्रवक्ष्यामिन्धृणुध्वंभुनिसनमाः॥ आसी-
 त्स्यंगध्वजोराजाप्रजापालनतत्परः॥१॥ टीका-सुखंउहेछहेभुनिअसन्न
 श्रीसत्यदेवविशेषेथीपण्जिन्नेअऊछतीहासइहुंतेसांत्तणोपूवेअंगव्यल

नामनोराब्जं प्रल्लनु पातनऽरवाने ततपरम्भेयो हृतोपा ॥ प्रसादसत्यदेवम्यन्य
 त्कादुःखमवापसः ॥ एकदा सवनंगत्साहत्वाबहुविधान्यम्यून् ॥ २ ॥ टीका
 अेरालभे श्रीसत्यदेवनो प्रसाह छाड्योऽभादोषयी घणोऽनदुःखपाभ्यो तं भेयुं कं अं ड
 दिवसे ते राब्जं हरणी शिडारऽरवावनमां लघं घणोऽपुनो मदी ॥ २ ॥ अत्रान्यवद
 मूलं च दृष्ट्वा मत्यस्य पूजनं ॥ गोपाः कुर्वन्ति संतुष्टा भक्तिपुक्ताः सर्वाः श्रवाः
 ॥ ३ ॥ टीका - अेड वडनाज्जडनाथऽनलऽअव्योऽभने श्रीसत्यदेवनुं पूज्जयतुं तेषो
 नेयुं अे पूज्जन् गोपगणोऽभे ददे गोवाजीयासर्वे पोतनां जं होसाये भक्तिधीऽरता हत
 ३ ॥ राजा हृत्स्वानुदर्पणनगत्वा तं ननामसः ॥ ततो गोपगणाः सर्वे प्रसादं नृप
 सन्निधौ ॥ ४ ॥ तन्नेघने पणान्ते मनीषासे गधोनही ते भदुरर्थि पण तेणेन
 ताथीन भस्कारऽर्यो नही तो पणोऽभे गोपगणोऽभे पूज्जन् डर्या पिछी प्रस्ताहराब्जनी पासे
 मुडीता ४ ॥ संस्थाप्य पुनरागत्य भुक्त्वा सर्वे यथेप्सितं ॥ ततः प्रसादं संन्यज्य
 राजादुःखमवापसः ॥ ५ ॥ टीका - जधापाछा अव्याभने प्रसाद जाछ परम
 अानं हमार ह्वा अमाणीगमरान् अे अे प्रसादन लेतां त्यां बरे ह्वा दीयो अे डार एयी

ॐ धणो न दुःखं पाभ्या ॥ ५ ॥ तस्य पुत्रं शतं नष्टं धनधान्यादिकं च यत् ॥ सत्य
 देवेन तत्सर्वं नाशितं मम निश्चितम् ॥ ६ ॥ टीका - तेनासौ पुत्रमरीगया धनधान्यं
 त्यादिते डांछं हतुं ते जघुं न तु रक्षुं त्यारिते रान्ने भनभां विथारुणितं पन्नथयोडे माइं मास्वे
 श्रीसत्यदेवेन निश्चयं हारुण्डर्युछे ॥ ५ ॥ अतस्तत्रैव गच्छामि यत्र देवस्य पूजनं
 ॥ मनसा तु विनिश्चित्य यो गोपालसन्निधौ ॥ ७ ॥ टीका - ॐ माटे हवे न्यां श्रीस
 त्यदेवत्तुं पूजनं हरी त्यां न हं नष्टं श्रेष्ठं मनभां दावलि रान्ने गोपगणपासें आव्यो ॥ ७ ॥
 ततोऽसौ सत्यदेवस्य पूजां गोपगणैः सह ॥ भक्तिश्चन्द्रान्वितो भूत्वा च कारवि
 धिना नृपः ॥ ८ ॥ टीका - ॐ ने लक्काथी रंने गोपगणास्साथं श्रीसत्यदेवत्तुं पूजनं करवा
 ताव्यो ॥ ८ ॥ सत्यदेवप्रसादेन धनपुत्रान्वितोऽभवत् ॥ इह लोके सुखं भुक्त्वा
 चांते सत्यपुत्रयौ ॥ ९ ॥ टीका - तेषु श्रीसत्यदेवना प्रसादधीं अेरान्ने धनतथा पुत्र
 वान् थयो ॐ ने आम्बुधरोऽमां ना सर्वे सुजलो गीने ॐ ने सत्यपुत्रे विशेष्यो ॥ ९ ॥
 य इदं कुरुते सत्यव्रतं परमदुर्लभं ॥ शृणोति च कथां पुण्यां भक्तियुक्तफलम
 दां ॥ १० ॥ टीका - अावुं मायुं न्दुर्लभं श्रीसत्यनारायणव्रतं डोछं श्वी डोछं अथ-

वाने डाँठ लम्कि पूर्वङ्ग पुण्यजने इण्णञ्जापेनारञ्जारीञ्जाश्रीसत्यनारायणानी इथासां लण्
 छे ॥ १० ॥ धनधान्यादिकं तस्य भवेत्सत्यप्रसादतः ॥ दरिद्रो लभते धित्तं बहो मुञ्च्ये
 तर्बधनात् ॥ ११ ॥ टीका - तेने लगवान् श्रीसत्यदेवताप्रसादयो धनधान्य विगरे संपत्ती
 प्राप्तथाय छे दरिद्री होय तेने धन लाभ थाय छे जंटीजाने पड्यो होय तो तेथी मुक्तथाय छे ॥
 ११ ॥ भीतो भयात्प्रमुञ्च्येत सत्यमेव न संशयः ॥ इप्सितं च फलं भुक्त्वा चांते सत्य
 पुरं व्रजेत् ॥ १२ ॥ टीका - ब्देने लय प्राप्तथयुं होय तो ते लययडी मुक्तथाय छे असात्य छे
 अमांडां छिपण संदेह नथी श्रीसत्यदेव जुं व्रत करनारो भाण सआ सो जंनि विशेष सर्व सुजलां
 गीजं अंते सत्यपुरं ऐट लेवें डं डने विशेष नय छे ॥ १२ ॥ इति वः कथितं विप्रः सत्यनाराय
 ण व्रतं ॥ यत्कृत्वा सर्वदुःखेभ्यो मुक्तो भवति मानवः ॥ १३ ॥ टीका - सूतल्लं डेहं छे
 शौनड अतादी श्भीयो अता प्रमाण्णञ्जापेने श्रीसत्यनारायण व्रत डं ह्युं तं व्रत ड्यथिडी माणस
 सर्वदुःखेयडी मुक्तथाय छे ॥ १३ ॥ विशेषतः कलियुगे सत्यपूजा फलप्रदा ॥ केचि
 त्कालं वदिष्यंति सत्यमीशं तमेव च ॥ १४ ॥ टीका - तेमां मुण्यत्वे करीने अघोर
 इति युगमा इण्णञ्जापेनारी अश्रीसत्यदेवनी पूजन समर्थ छे डेरला जे इ दिवस सुधी अ

सत्यनारायणेने (सत्य धर्मा) अवेवुं डेंहे छे ॥ १४ ॥ सत्यनारायणं केचित्सत्यदेवं तथाप-
 रे ॥ नानारूपधरो भूत्वा सर्वेषामीप्सितप्रदः ॥ १५ ॥ टीका- डो छे सत्यनारायण्डो
 छे सत्यदेव अवेवुं तेने डेंहे छे ॥ १५ ॥ अने त्वां ज्ञान अने इ रुप धारण करीने सर्व रूप मा अना छे छित्तर
 ण अपनारा ॥ १५ ॥ भविष्यतिकलौ सत्यव्रतरूपी समानतनः ॥ यद्ददं पठंते नि-
 त्यं शृणोति मुनिस्तनमा ॥ १६ ॥ टीका- ने इस्त्रिगुणे विशे तो समान अने अरुदे यिरडा
 ण व्रत ईपी अने वो यशो न्मा सत्यनारायण्डा व्रत डयानो ने डो छे निन्य पाठ अगार अवएा डेर
 तो तेना सुनल डेंहे छे हेरी ने इ अा धि मुनी अो श्री सत्यदेव ज्ञान प्रसा र्थी सर्व पापो न्तार
 हे छे ॥ १६ ॥ सत्यं नश्यन्ति पापानि सत्यदेव प्रस्तादतः ॥ १७ ॥ ॥ इति
 श्रीस्कंदपुराणे रेयाखंडे श्रीसत्यनारायणव्रतकथायां पंचमोऽध्यायः ॥ ५
 श्रीकृष्णार्पणमस्तु ॥ शुभं भवतु ॥ ॥ ७३ ॥

अमा अे पुस्तक नारायण गीता ण हरडी डर जुड से लर अे अो अं मुं ज छे मध्ये नगरी

श्वर ७१० ७१० संवत् १८४२

इति सत्यनारायण पूजा कथासमाप्ता

